

B. 3130.

Arthur Schnitzler.

Glurimgmäng.

Pildid luguliseft kooselamiseft.

Hümme kahekönet.

27. Saklakeelse wäljaande järele tõlkinud

Heinrich Anto.

H. Anto kirjastus.

Trükitud R. Pöder'i trükikojas, Narwas.

Arthur Schnitzler.

Gluringmäng.

kümme kahekõnet.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiiviraamatukogu

78712

L u g e j a t e l e .

Arthur Schnitzleri ajakohane kirjatöö „Elu ringmäng“ on wäljamaal ootamata suurt tähelepanemist leidnud, isegi nii suurt, et seda 27 korda trükkima pidi.

Soowituseks toome siin mõned wäljawõtted wäljamaa ajakirjandusest:

„Raamat sisaldab eneses terve rea kahelõnesid — kõi meeste- ja naesterahwaste wahel. Igauks kahelõne saab ühe rea punktide läbi katkestatud. See on imelik raamat. Ta wäärtus seisab elawates ja loomutruudes iseloomukujutustes. Nalja toon, mis terwest raamatust läbi jookseb, annab Schnitzleri loomisewõimu, uuest, tema töödes siinamaale weel tundmata, joonest tunnistust. „Elu ringmängu“ wõib julgesti wäitsekseks meieaja defameroniks nimetada!“

„Neue deutsche Rundschau“.

„Schnitzler kujutab oma julgetes kahelõnedes terve rea piltisid abielulisest ja mitteabielulisest sugulisest kooselamisest ning sellele järgnewast

reaktsionist. See ülesanne tarvitab terwet kunstiniku osawust ja kindlat waimujõudu, et jellel libedal teel mitte komistada ja mitte „ainult meesterahwastele“ kirjutada, nagu seda paljud teha armastawad. Ja peab ütleva, et see Schnitzleril hästi forda on läinud. Imestamisväärt peenemaitseliselt jutustab ta kõige julgemaid asju; meistri osawusega kirjeldab ta iga wähemat kui südamet liigutust sugulise kokkusaamise filmapildudel.“

„Die Zeit.“

„Schnitzleri „Elu ringmängu“ wõib õigusega ajakohaseks raamatuks nimetaga. See on suurepäraline kirjatoõ täis iludust ja wärwide rohkest... Kuid füiski ei seleta see weel seda ootamata suurt tähelepanemist, mis neile kahelõnedele osaks on jaanud. Mitte raamatu kunstline külg ei äratanud seda tähelepanemist. Et armulugude taga sügaw hingeteadus ja põlgatus inimeste wastu peitunewad, seda ei pane rahwahulk tähele. Wäljapaistew julgus ja awalik olek, milledega Schnitzler oma kahelõnedes wälja astub, on suuremale hulgale külgemeesitajateks. Nendes kümnes wäikestes näilemängudes on pea mõtteks sugutung. Teatud kohtades peab kirjaniik waiwima ja punktidele ruumi andma. Kõige sa-

lajamad asjad tuuakse seal päewavalgele. Armastus omas kõige tuntavamas vormis on igal kahetõnel teemaks. Tõsise, asjaliku tooni tõttu ei leia meie sealt mitte ühtegi sõna, mis meie kõrwa haawata wõiks. Salgi, wõib olla, ei ole weel naesterahwa kawalused, mis sugutungi täitmisel awalikuks tulewad, nii õieti ja loomult tähele pandud ja kirjelatud, kui „Cluringmängus.“ Osaw hinge haawaarst näitab meile kõige salajamaid mõtteid ja tegusid—selle juures sinna piirkonda tungides, mis süüamaale terra in cognita oli.

„Münchener neueste Nachrichten.“

Loodame, et Eesti lugejaid raamatu tõsine wäärtus huwitama saab.

Tõlkija.

T e g e l a s e d :

Awalik naesterahwas.

Soldat.

Coatüdrük.

Hoormees.

Hoor naesterahwas.

Abielumees.

Armas olewus.

Guuletaja.

Näitlejanna.

Krahw.

Awalik naesterahwas ja soldat.

(Siline õhtu. Augarteni silla juures).

Soldat: (astub wilistades kodu poole).

Awalik naester.: Lähme, mu ilus inglise.

Soldat: (waatab ümber ja läheb edasi).

Awalik naester.: Kas ja ei taha minuga ühes tulla?

Soldat: Ah so, wõi siis mina olen ilus inglise?

Awalik naester.: Muidugi sina, kes siis muud? Kuule sina, tule minu juurde. Ma elan siin lähedal.

Soldat: Pole aega. Neg on kasarmu minna.

Awalik naester.: Jõuad sinna minna. Minu juures on parem.

Soldat: (lähemale tulles). Peaaegu.

Awalik naester.: Iss... iga filmapilk wõib linnawaht siia tulla.

Soldat: Pori! Linnawaht! Ka minuul on mõel!

Awalik naester.: Noh, lähme siis.

Soldat: Jäta mind rahule. Mul pole raha.

Awalik naester.: Mul pole raha tarwis.

Soldat: (Seifatab). Sul pole raha tarwis? Kes ja siis õige oled?

Awalik naester.: Grainimesed maksawad; aga sinusugused wõiwad alati ilma mak-
suta saada...

Soldat: Sa oled wist küll see, kellest mulle
Huber kõneles.

Uwalik naester.: Ma ei tunne kedagi Huberit.

Soldat: Dõe poolest, fina pead wist küll see-
sama olema, kellega Huber kord kohwi-
majast — tead seal kõweras pöikuilitsas —
sinu forterisje läks.

Uwalik naester.: Noh, kohwimajast olen
ma wäga paljudega läinud... o! o!

Soldat: Noh, lähme siis, lähme!

Uwalik naester.: Uha, nüüd ja juba kii-
rustad?

Soldat.: Mida siis weel oodata? kell kümme
pean ma kasarmus olema.

Uwalik naester.: Kui kawa ja juba teenid?

Soldat: Mis see sinu asi? Kui kangel sa elad?

Uwalik naester.: Kümme minuti tee.

Soldat: Hm, see on liig kangel. Noh, musuta
mind.

Uwalik naester.: (juudleb teda). Mulle on
see kõige armsam, kes mulle meeldib!

Soldat: Minule aga mitte. Siiski ma ei tule
sinuga: liig kangel.

Uwalik naester.: Tead, mis: tule homme
päewal.

Soldat: Hea küll. Ütle mulle oma adres.

Uwalik naester.: Uga ja ei tule ju.

Soldat: Kui ma juba kord luban...

Uwalik naester.: Tead, kui minu korter
sinu tarwis liig kaugel on, siis... siis...
(näitab Donau poole).

Soldat: Mis seal on?

Uwalik naester.: Ka seal on õige waike...
praegusel silmapilgul pole seal ühtegi elu-
wat hinge.

Soldat: Ei, see ei lähe.

Uwalik naester.: Minu armates läheb kõik.
Noh, jää minu juurde; kes teab, kas homme
enam elame.

Soldat: Noh, lähme — aga rütem!

Uwalik naester.: Ettevaatlikult, siin on
nii pime. Üks ettevaatamata samm — ja
ja lendab jõkke.

Soldat: See oleks kõige parem.

Uwalik naester.: Tss... Dota n'le.
Worsti jõuame pingi juurde.

Soldat: Koht on julle nähtawasti tutaw.

Uwalik naester.: Niisugust meest, kui sina
oled, tahaksin ma omale armukeseks.

Soldat: Ma oleksin hirmus armukade.

Uwalik naester.: Seda harjutaksin ma sinu
juurest kohe ära.

Soldat: Hm, wõi nii...

Uwalik naester.: Tasa. Wähast hulgub siin
waht ümber. Kes wõiks arwata, et meie
praegus otse Wiini linna südames oleme?

Soldat: Siia tule, siia.

Uwalik naester.: Mis ja weel ei taha!?
Seal wõime fergesti libijeda ja wette lan-
geda.

Soldat: (wõtab tema ümbert finni). Ah, ja . . .

Uwalik naester.: Hoia aga tugewasti finni.

Soldat: Ara karda . . .

Uwalik naester.: Pingi peal oleks palju
parem olnud.

Soldat: Seal, ehk fiin . . . Koh, tõuse üles.

Uwalik naester.: Kuhu ja siis nii kiiresti
jooksed?

Soldat: Mul on aeg kasarmu minna. On
juba muidugi hilja.

Uwalik naester.: Kuule fina, kuidas sinu
nimi on?

Soldat: Mis see sinu asi on, kuidas mind
hüütakse?

Uwalik naester.: Minu nimi on Leokadie.

Soldat: A! — Niisugust nime kuulen ma
esimest korda.

Uwalik naester.: Hei, fina!

Soldat: Mis ja weel tahad?

Uwalik naester.: Anna mulle mõni krossigi
kojamehe tarwis!

Soldat: Ehe! . . . Mõtled, et sa rumalaga kokku
juhtusid . . . Rumalaga, Leokadie! . . .

Uwalik naester.: Hulguš! Loom! . . .

(Soldat kaob pöjastesse).

Soldat ja toatüdrnk.

Linna park. Pühapäeva õhtu.

Jalgte, mis pimedasse põesastikku wiib. Raugemalt kostavad muusika helid. Puhkpillide orkester mängib polkat. Soldat ja toatüdrnk seisawad kõnniteel.

Toatüdrnk: Aga nüüd ütelge mulle, miks Teie tingimata siia tahtsite tulla?

Soldat: (on jégane, naerab rumalalt).

Toatüdrnk: Seal oli ometigi nii hea. Ma armastan nii heameelega tantsida.

Soldat: (wõtab tema ümbert finni).

Toatüdrnk: (laseb jeda siindida). Meie ei iantsi ju enam, miks Teie mind ikka weel nii tugewasti finni hoiate?

Soldat: Kuida Teie nimi on? Kati?

Toatüdrnk: Teil seisab alati Kati meeles.

Soldat: Aha, tean, tean... Marie.

Toatüdrnk: Kuulge, siin on pime. Ma hakan kartma.

Soldat: Kui mina Teiega olen, siis pole Teil midagi kartta. Dskame juba, tänu Jumalale, endi eest seista.

Toatüdrnk: Kuhu Teie mind wiite? Siin pole inimese hingegi näha. Lähme parem tagasi! — Ah, kui pime!

Soldat: (tõmbab oma paberossi, nii et jelle ots punaseks lööb). Roh, waata, nüüd on walgem! — mis — ah?! Ah, sa mu filmatera!

Toatüdruk: Ah, mis Teie teete? Oleks na seda teadnud...

Soldat: Kurat wõtku mind, kui täna tantsupidul üksigi sinust meeldiwam oleks olnud, Marie.

Toatüdruk: Kas Teie kõikidega näimoodi teete?

Soldat: Tantsides märkab seda kogu. Siis wõib mõndagi tähele panna! mm...

Toatüdruk: Aga selle wiltu filmadega linakalaga tantsijate Teie fiiski rohkem, kui minuga.

Soldat: See on ühe minu sõbra wana tuttav.

Toatüdruk: Ülespidi keeratud wurrudega Kaprali?

Soldat: Oh, ei mitte. Seesama erainimene, kes hakatuses minuga ühe laua taga istus; tal on weel nii jäme, käreseb hääl.

Toatüdruk: Aha, tean juba. See on õige häbemata meesterahwas.

Soldat: Du ta Teid wähest haawanud? Ma näitaksin temale! Mis ta Teile tegi?

Toatüdruk: Oh, ei midagi — ma nägin ainult, kuida ta teistega ümber käis.

Soldat: Urmas Marie, andke...

Toatüdruk: Teie põletate mind oma paberossi ära.

Soldat: Pardon! Armas Marie, ütleme üks-teisele „sina“.

Toatüdruk: Meie pole ju veel üksteisele nii lähedalt tuttavad.

Soldat: Paljud ei wõi üksteist jallida ja ütlemad ka üksteisele „sina“.

Toatüdruk: Järgmisel korral, kui meie...
Ah, herra Franz...

Soldat: Ah, Teie mäletate minu nime?

Toatüdruk: Aga, herra Franz?...

Soldat: Ütelge lihtsalt Franz, Marie.

Toatüdruk: Teie peate endid wähe tagasihoidlikumalt ülewel pidama. Iss... Aga korraga tuleb siia keegi!

Soldat: Tulgu, mis siis sellest, kabe sammu peale pole midagi näha.

Toatüdruk: Sumala pärast, kuhu Teie mind wiite?

Soldat: Näete, seal on üks niisamasugune paar, kui meiegi.

Toatüdruk: Kus? Ma ei näe midagi.

Soldat: Näete seal... eespool.

Toatüdruk: Misparast ütlesite Teie: niisamasugune paar, kui meie?

Soldat: Roh, ma mõtlen, ka nemad armastawad üksteist.

Toatüdruk: Ettewaatlikumalt! Mis seal on? Ma pidin maha kukkuma.

Soldat: Aha, siin on rohumaa — läbikäimine keelatud.

Toatüdruk: Urge tõugake mind niimoodi, ma
wõin mahakukkuda.

Soldat: Iss... Mitte nii waljusti.

Toatüdruk: Kuuilge, Franz, ma kirjendan.
Aga, mis Teie ometi teete? mis Te...

Soldat: Siin pole inimese hingegi lähedal.

Toatüdruk: Siis lähme inimeste juurde tagasi.

Soldat: Mis tarwis inimeste juurde, Marie;
selle tarwis lähed meile... hm... hm...

Toatüdruk: Aga, herra Franz, ma palun,
Sumala püraast, oodake... kui ma seda
teadnud oleks... ah... ai...

Soldat: (õnjalts) Ah, kurat wõtaks!... a... a...

Toatüdruk: ...Ma ei näe siin nägu.

Soldat: Geh, mis lähed siin nägu korda...

Soldat: Kuuilge, Marie, mis see tähendab?
Ega's Teie jüia rohu jüsse lamama ei jää?

Toatüdruk: Franz, aita mind ülesse.

Soldat: Noh, aja ennast puffedele!

Toatüdruk: Ah, mu Sumal, Franz.

Soldat: Noh, lasse aga nüüd käia: Franz ja
Franz!...

Toatüdruk: Sa oled halb inimene, Franz.

Soldat: Hea küll. Dota wähe.

Toatüdruk: Mis sa seal teed?

Soldat: Panen paberosi põlema.

Toatüdruk: Siin on nii pime.

Soldat: Noh, küll'p homme hommikul walgets läheb.

Toatüdruk: Ütle ometi, armastad sa mind?

Soldat: Seda pidid sa ju ometi tundma, Marie, mis!?

Toatüdruk: Kuhu meie nüüd läheme?

Soldat: Tagasi.

Toatüdruk: Ole hea, ära mine nii kiiresti!

Soldat: Mis sa tahad? Mis lõbu see sulle pakub fiin pimedas ümberhulkuda?

Toatüdruk: Ütle, Franz, armastad sa mind?

Soldat: Ma ütlesin sulle praegu alles, et armastan.

Toatüdruk: Sa ei juudlegi mind?

Soldat: (armulikult). No — jah . . . Kuuled. — juba jälle muusika.

Toatüdruk: Sa lähed wist jällegi juba tant-
sima?

Soldat? Muidugi meista. Sa miks ka mitte?

Toatüdruk: Tead, Franz, ma pean koju mi-
nema. Muida hakawad nad jälle tülitsema.
Proua on niisugune . . . ta tahaks, et ma
sugugi kodust wälja ei läheks.

Soldat: Noh, eks sa mine siis kodu.

Toatüdruk: Ma mõtlesin, herra Franz, et
Teie mind saadate.

Soldat: Kodusaatma — mina? hm! . . .

Toatüdruk: Üfsi, teate, on nii igaw minna.

Soldat: Kus Teie siis elate?

Toatüdruk: Pole kaugel, Portselani uulitsa nurgal.

Soldat: Jah? Minu tee wiib sealt küll mööda, — aga praegus on veel wara koju minna . . . Tantsin ja purjetan enne veel wähe, aega on mull küllalt . . . enne kella 12 ma kasarmu tagasi ei lähe. Ma lähen tantsin veel.

Toatüdruk: No—jah, ma mõistan, nüüd on kord jelle linalaka käes, kellel wiltu filmad on.

Soldat: D! Need pole sugugi nii wiltu, kui sa arwad.

Toatüdruk: Mu Zumal, kui wastikud, kui madalad kõik mehed on! Teie teete wist kõigi naesterahwastega niimoodi?

Soldat: Koh, see lähets juba liiale.

Toatüdruk: Ma palun sind, Franz, olgu tänaseks küllalt, jää nüüd minu juurde.

Soldat: Hea küll, aga tantsida tohin ma ju ikkagi?

Toatüdruk: Mina ei tantsi täna enam kellegiga.

Soldat: So, olemegi kohal, ja kui ruttu. Nad mängiwad ikka veel sedasama; ta-da-ra-da . . . ta-da-ra-da . . . (laulab.) . . . Nõnda siis, kui sa oodata tahad, saadan ma sind koju, kui mitte . . . siis Zumalaga!

Toatüdruk: Jah, ma ootan sind.

(mõlemad astuwad tantsusaali).

Soldat: Teate mis, Marie, küsige enesele
fruužitäis õlut. (Vinalakale, kes tema eest
nooremehe kaenlas mööda tantšib, — armas-
tusevääriliselt): Tohin ma paluda, preili?—

Toatüdruk ja noormees.

Palaw pärastlõunane aeg. Wanemad on juba suwekorterisje kolunud. Kõõgitiüdruful on prii pühapäew. Toatüdruk kirjutab kõõkis oma soldatist — armukejele kirja. Noorherra toast helistatakse. Ta tõuseb üles ja läheb sirna. Noormees lamab sohwa peal, juitsetab ja loeb prantsuse keelset romani.

Toatüdruk: Mis Teie soowite, noorherra?

Noormees: Ah ja, see olete Teie, Marie? Jah, ma helistasin... mis ma nüüd tahtsin... ah jo, laske kardinad alla, Marie... siis ei ole nii palaw, kui kardinad maaš on... ja...

(Toatüdruk lasjab kardinad alla.)

Noormees: (loeb edasi.) Mis Teie seal teete, Marie? Ah ja, aga nüüd ei näe ma enam lugeda.

Toatüdruk: Noorherra on alati nii usin.

Noormees: (kuulatab heameelega.) Nõnda on hea.

(Marie läheb ära.)

Noormees: (katjub edasi lugeda, aga lasjab wähe ajapärast raamatu maha langeda ja helistab).

Toatüdruk: (tuleb).

Noormees: Tead, Marie... Ja, mis ma nüüd ütelda tahtsin?... jah — on meil konjafit kodus?

Toatüdruk: On küll, aga pudel on lufu taga.

Noormees: Aga kelle käes on wõtmed?

Toatüdruk: Wõtmed on Liine käes.

Noormees: Kes see Liine on?

Toatüdruk: Röögitüdruk, herra Alfred.

Noormees: Ütelge siis Liinele.

Toatüdruk: Liinel on täna prii pühapäew,
ta on wäljas...

Noormees: So... so...

Toatüdruk: Wõib olla käsitate siit lähedalt
Cafèe'ft tuua?

Noormees: Pole waja... On juba muidugi
palaw. Pole konjakit waja. Tooge, Marie,
mulle parem klaas wett. Dodake... aga
laske kraan enne wähe aega jooksta, et
wesi hästi külm oleks.

(Toatüdruk läheb ära.)

Noormees: waatab temale järele; ufse juures
waatab Marie korraga tagasi, noormees juhib
kohe oma pilgu lae poole. Toatüdruk laskeb
kraani tükk aega jooksta, läheb siis oma tuppa
ja pesseb käed puhtaks. Saanud ta peegli ees
oma juukseid kohendanud, toob ta nooreherrale
klaasi wett. Tuleb siis sohwa juurde.)

Noormees: (pool pikutades; toatüdruk annab talle
klaasi weega. Nende sõrmed puutuwad kokku.)
Mia tänan. Mis see on? Ettewaatlikumalt!
Pange klaas alustasji peale... (ta langeb
meststi sohvale, sirutades.) Mis kell on?

Toatüdruk: Kell on wiis, noorherra.

Noormees: So, wõi wiis... Hea küll.

Toatüdruk: (läheb wälja, ufse juures waatab ta jälle tagasi, ja püüab noorherra pilgu, mis tema peal wiibib, finni — naeratab.)

Noormees: (lamab wähe aega rahulikult edasi, tõuseb siis järsku üles, astub ufse juure, tuleb tagasi ja heidab uuesti johwa peale. Ta püüab uuesti lugeda, aga mõne minuti pärast helistab ta jälle.)

Toatüdruk: (tuleb, naeratus huuldel, mida ta enam warjata ei püüagi.)

Noormees: Kuulge, Marie... mis ma nüüd Teie käest küsida tahtsin... Kas Dr. Schiller täna hommikul siin ei käinud?

Toatüdruk: Ei, noorherra, täna hommikul pole weel keegi käinud.

Noormees: So, wõi nii. See on imelik. Tähendab Dr. Schiller ei käinud siis mitte? Aga Teie, wõib olla, ei tunne Dr. Schillerit?

Toatüdruk: Muidugi tunnen. See on õige piff, mustahabemega herra.

Noormees: Jah. Aga wõib olla, et ta siiski käis?

Toatüdruk: Ei, noorherra, keegi ei käinud täna.

Noormees: (otjüstawalt.) Tulge siia, Marie.

Toatüdruk: (astub wähe lähemale.) Mis Teie soowite, noorherra?

Noormees: Lähemale... nõnda... jah... ma mõtlesin ainult...

Toatüdruk: Mis nimelt?

Noormees: Mõtlesin... mõtlesin, et Teie bluuſe... Mis riie ſee... Tulge ſiis ometi lähemale. Ma ei hammusta.

Toatüdruk: (läheneb temale.) Mis minu bluuſega on? Ta ei meeldi Teile, noorherra?

Noormees: (wõtab tema bluuſeſt kinni ja tõmbab teda enese juurde.) Sinine? Jah, õige ilus wärw. (lihtjalt.) Teie olete õige iluſaſti riides, Marie.

Toatüdruk: Aga noorherra...

Noormees: Koh, mis ſiis? (teeb tema bluuſe haagid eest lahti, aſjaliku tooniga.) Teil Marie, on õige ilus walge ihu.

Toatüdruk: Teie meelitate mind, noorherra.

Noormees: (juudleb teda rinna peale.) Ma mõtlen, ſee — ei ole ju ometi mitte walus?

Toatüdruk: Oh, ei!

Noormees: Miks Teie ſiis ſelle juures õhkate?

Toatüdruk: Oh, herra Alfred!

Noormees: Sa miſſugused iluſad tuhwiid Teil on...

Toatüdruk: Aga... noorherra... kui forraga helistataſte...

Noormees: Kes ſiis nüüd helistada wõib?

Toatüdruk: Aga, noorherra... näete... ſiit on nii walge...

Noormees: Minu ees pole Teil midagi häheneda. Sa üleüldſe, mitte kellegi ees... Kui keegi nii ilus on... Auuſõna, Marie,

Teie... Teate, ka Teie juukstel on nii meeldiv lõhn juures.

Toatüdruk: Herra Alfred...

Noormees: Ah, jätke juba rumalused, Marie... Ma nägin Teid... kord, kui ma hilja öösel kodu tulin; ma läksin wee järle, Teie toa uks oli lahti... noh, ja mina...

Toatüdruk: (katab pale kättega finni.) Mu Sumal, ma pole kunagi mõtelnud, et noorherra Alfred ka nii paha mõiks olla.

Noormees: Sel korral nägin ma liiga palju...

Toatüdruk: Aga, herra Alfred!

Noormees: Siia... niimoodi...

Toatüdruk: Aga kui keegi müüd kõlistab?

Noormees: Ah jätke juba seda; Teie... jätate ukse lihtsalt lahtitegemata.

(Wäljas helistatakse.)

Noormees: Kurat mõtaks... mis koledat müra see inimene ei tee! Ta on wist ka waremalt juba helistanud, aga meie ei pannud seda tähele.

Toatüdruk: Ei kõlistanud, ma kuulatafin kõik see aeg.

Noormees: Noh, waadake siis lõpeks, kes seal on — wähemast läbi wõtme augugi.

Toatüdruk: Herra Alfred... See oli siiski halb Teie poolt...

Noormees: Palun teid järele waadata.

Toatüdruk: (läheb ära.)

Noormees: (Tõstab ruttu aknakardinad ülesse.)

Toatüdruk: (ilmub uuesti.) On teine wiist juba äraläinud. Missetaga pole enam kedagi. Võib olla, et see Dr. Schiller oli?

Noormees: (pahaselt.) Hea küll.

Toatüdruk: (tuleb temale lähemale.)

Noormees: (kaugemale minnes.) Kuulge, Marie, ma lähen nüüd Caffee'sse.

Toatüdruk: (õrnalt.) Suba nii ruttu... herra Alfred.

Noormees: (waljult.) Ma lähen nüüd kohe. Kui Dr. Schiller tuleb...

Toatüdruk: Ta ei tulegi täna.

Noormees: (weel waljumalt.) Kui Dr. Schiller tuleb, siis olen mina... siis olen ma Caffee's. (Ta läheb teise tuppa. Toatüdruk võtab suitsetamise laua pealt paberossi, paneb selle põlema ja läheb ära.)

Noormees ja noor naesterahwas.

Dhtu. Reskmiise toredusega wõerastetuba. Noormees, kübar peas, palitu seljas, tuleb paneb küündlad põlema. Waatab siis läbi ukse kõrwal olewasse tuppä. Küünalte jära langeb peeglijarnaje parkett-põranda peale ja põrkab sealt, teine pool seinas olewa, baldahiniga kaetud madala sohwa peale. Kamina tuli jaadab kõigi asjade peale luulelikku punakat walguft. Noormees waatab ka magamiise toa järele. Ta wõtab laua pealt pulwerisatori ja pritsib woodi teki roosiõliga üle, wõtab siis kübara peast ja palitu seljast ja istub madala sametist sohwa peale. Paneb siis paberõõji põlema. Mõne minuti pärast tõuseb ta jälle üles, waatab, kas aknad hästi kaetud on. Korraga läheb ta magamiise tuppä, teeb böläua laeka lahti ja wõtab sealt naesterahwa kübara nõela wälja. Ta mõtleb järele, kuhu seda ärapeita, lõpeks pistab selle oma palitu tasku. Siis teeb ta wõeraste toas olewa kapi lahti, wõtab sealt hõbedaje kandiku ja pudeli konjakit, kaks likööri klaasi wälja ja paneb need kõik laua peale. Läheb siis weel kord oma palitu juurde, wõtab selle taskust walge pakiseje wälja, teeb selle lahti ja paneb pudeli kõrwale kandiku peale. Läheb siis kapi juurde, wõtab kaks taldrikut ja jöögindudwälja, paneb need laua peale. Walab siis endale klaasi konjakit, joob selle ruttu ära, waatab kella ja hakab mõõda tuba edasi tagasi käima. Seijatab peegli ees, tõmbab paar korda kammiga üle juukse ja wäheldaste wurrude. Istub siis ukse juure ja kuulatab. Kõik on waike. Ta liikab sinised kardinad magamiise toa ukse eest kõrwale. Helistatakse. Noormees tufjatab kergesti, istub siis leentooli ja tõuseb siis alles, kui ukse lahti läheb ja noor naesterahw. siiseastub.

Noor naester.: (nägu paksu looriga taetud; paneb ukse oma järel finni; seisatab silmapilgu kätt jüdame peale wajutades, nagu tahaks ta äritust allajuruda.)

Noormees: (astub tema juurde, wõtab tema pahema käe ja suudleb tema walget finnaft, kõneleb taja.) Ma tänan Teid!

Noor naester.: Alfred, Alfred!

Noormees: Astuge siisse . . . olge head . . .

Noor naester: Sätke mind weel üheks sekundiksgi süia — ma palun Teid . . . O, ma palun Teid, Alfred! (ta seisab ikka weel ukse juures.)

Noormees: (seisab tema ees, tema käest finni hoides.)

Noor naester.: Kus ma õige olen?

Noormees: Minu juures.

Noor naester.: See on hirmus maja, Alfred.

Noormees: Kuidas nii? See on ju õige wiisakas maja.

Noor naester.: Trepil peal tuliwad mulle faks noortmeest wastu.

Noormees: Tuttawad?

Noor naester.: Ma ei tea. Wõib olla.

Noormees: Pardon, mu dame, aga Teie tunnete ju ometi oma tuttawaid?

Noor naester.: Ma ei näinud neid hästi.

Noormees: Kui need ka Teie paremad sõbrad oleksiwad olnud, selle paksu nääloori all poleks nad Teid ikkagi äratunnud. Mina

ise... kui ma mitte kindel ei oleks olnud,
et Teie...

Noor naester.: Meid oli kaks.

Noormees: Kas Teie ei sooviks lähemale as-
tuda? Ja võtke vähemast kübar maha!

Noor naester.: Mis Teie kõnelete, Alfred?
Ma ütlesin juba Teile: ainult wiie's mi-
nutiks... mitte rohkem... ma wannun
Teile.

Noormees: Ja ka loor...

Noor naester.: Ettewaatusse pärast panin ma
kaks loori ette.

Noormees: Noh, siis mõlemad loorid. Siis
näen ma vähemast Teie nägu.

Noor naester.: Teie armastate mind, Alfred?

Noormees: (puudutatult.) Ja Teie küsite seda
weel, Emma?!

Noor naester.: Siin on nii palaw.

Noormees: Teil on kasukas weel seljas. Teie
wõite pärast endid ära külmetada.

Noor naester.: (astub lõpeks jisse ja langeb
leentoolile.) Ma olen hirmus väsinud!

Noormees: Teie lubate? (wõtab tal loori näo
eest ära, paneb loori, kübara nõelad ja kübara
kõrwale.)

Noor naester.: (laseb jeda jündida.)

Noormees: (seisab tema ees ja wangutab pead.)

Noor naester.: Mis teiega on, Alfred?

Noormees: Mii ilus pole Teie weel ialgi
olnud.

Noor naester.: Jah?

Noormees: Üksi . . . üksi Teiega — Emma...
(ta langeb tema ette ühe põlve peale, võtab tema
käe oma pihku ja katab feda juuandmistega.)

Noor naester. Aga nüüd . . . lubage, et ma
ära lähen. Seda, mis Teie palusite, olen
ma nüüd teinud.

Noormees: (laseb oma pea tema põlvedele langeda.)

Noor naester.: Teie lubasite endid piirides
hoida.

Noormees: Jah.

Noor naester.: Siin toas võdib inimene ära
lämbuda.

Noormees: (tõuseb.) Teil on kasukas ikka veel
seljas.

Noor naester.: Pange ta kübara juurde.

Noormees: (võtab tema kasuka seljast ja pa-
neb sohva peale.)

Noor naester.: Ja nüüd, Sumalaga!

Noormees: Emma! Emma!

Noor naester.: Wiis minutit on ammugi
juba möödas.

Noormees: Oh ei, Emma!

Noor naester.: Ütelge mulle siis ometi, kui
palju kell juba on, Alfred.

Noormees: Kell on punkt veerand seitse.

Noor naester.: Ma olesin juba ammu oma
õde juures pidanud olema.

Noormees: Teie näete oma õde muidugi juba
tihti küllalt.

Noor naester.: O, mu Jumal, mispäraſt olete Teie mind nii kaugele wiinud, Alfred?

Noormees.: Sellepäraſt, et ma Teid . . . jumaldan, Emma.

Noor naester.: Kui paljudele olete Teie ſeda juba ütelnud?

Noormees.: Selleſt ajalt ſaadik, kuſ ma Teid eſimeſt korda nägin, mitte kellegile peale Teie.

Noor naester.: Ma olen hirmuſ kergemeelne olemuſ! Kui keegi mulle ſeda . . . nädal aega tagaſi . . . ehk eila ütelnud olekſ...

Noormees.: Aga kolm päewa tagaſi lubaſite Teie . . .

Noor naester.: Teie piinaſite ju mind nii wäga. Aga ma ei tahtnud ſeda . . . Jumal näeb, ma ei tahtnud ſeda . . . Sila tegin ma kindlaſti otſuſekſ . . . Teate, ma kirjutaſin Teile eila õhtul koguni pika kirja?

Noormees.: Ma pole ühtegi kirja ſaanud.

Noor naester.: Ma käristaſin ta jälle puruſ. Aga nüüd näen ma, et parem olekſ olnud ſeda äraſaata.

Noormees.: Ei, Emma, parem juba ſiis niimoodi.

Noor naester. Ei, ei, ſee pole ſugugi hea . . . minu poolt. Mina iſe ei ſaa enefeſt dieti enam aru. Jumalaga, Alfred, laſke mind minna.

Noormees.: (wõtab tema ümbert finni ja katab tema nägu firgliste juuandmiſtega.)

N o o r n a e s t e r. Niimoodi . . . peate Teie oma sõna . . .

N o o r m e e s: Veel üks muju — ainult üks.

N o o r n a e s t e r.: Ja wiimane. (Noormees juudleb teda, naesterahwas wastab jellejamaga, nende huuled julawad kauakestivaks juudlusjeks kofku.)

N o o r m e e s: Teate, Emma? Nüüd alles tean ma, mis õnn tähendab.

N o o r n a e s t e r. (langeb leentooli.)

N o o r m e e s: (istub leentolitoe najale ja wõtab õrnalt naesterahwa ümbert finni.) . . . Oh õigem ütelda, nüüd ma tean mis wõiks kõige suurem õnn ilmas olla.

N o o r n a e s t e r.: (õhtab sügawasti.)

N o o r m e e s: (juudleb teda.)

N o o r n a e s t e r.: Alfred, Alfred, mis Teie minuist olete teinud.

N o o r m e e s: Eks ole tõsi — siin pole sugugi nii halb . . . Ja pealegi pole siin wähematgi hädaõhtu karta! See on tuhat korda parem kui meie kofkutulekud lageda taewa all . . .

N o o r n a e s t e r. Ah, ärge tuletage mulle jeda meelde . . .

N o o r m e e s: Kirjeldamata rõemuga saan ma alati jeda mäletama. Iga filmapiik, mis ma Teie kõrwal mööda saatnud olen, jääb mulle unustamata mälestusjeks.

N o o r n a e s t e r.: Mäletate Teie weel tehnikerite tantsupidu?

Noormees: Kas ma jeda mäletan? Pidusöögil istusin ma ju Teie kõrwal... täiesti Teie kõrwal... Teie mees walas schampanjeri fišse ja...

Noor naester.: (waatab temale etteheitena otja.)

Noormees: Ma kõnelen ju... ainult schampanjerist. Kas ei sooviks Teie klaas konjakit ärajuua, Emma?

Noor naester.: Minult üks tilgakene, aga enne andke mulle klaas wett.

Noormees: Jah... Aga kus see fiis on... ah ja... (ta lütab magamiše toa ukse kardinad kõrvale ja astub magamiše tuppa.)

Noor naester. (waatab temale järele.)

Noormees: (tuleb karahwiniga tagasi. Ta toob ka kaks klaasi ühes.)

Noor naester.: Kus Teie käisite?

Noormees: Siin... kõrwal toas. (walab wett klaasi.)

Noor naester.: Alfred, nüüd küsin ma Teilt midagi, aga wanduge, et Teie mulle tõtt ütlete.

Noormees: Ma wannun Teile.

Noor naester. Siin, nendes tubades, on waremalt keegi teine naesterahwas olnud?

Noormees: Aga, Emma — see maja on juba kakskümmend aastat wana!

Noor naester.: Teie mäistate, mida ma mõtlen, Alfred... Teiega! Teie juures!

Noormees: Minuga — siin — Emma! Ja Teie wõisite minust midagi sellesarnast mõtelda . . .

Noor naester.: Teie pole siis . . . Ehk ei, ma ei küsi parem midagi. Parema, on kui ma midagi ei küsi. Ma ise olen süüdlane. Ma pean oma süüdi jälle heaks tegema.

Noormees: Mis Teiega on? Millest Teie kõnelete? Mida tahate Teie jälle heaks teha?

Noor naester.: Ei, ei, ma ei taha, et Teie minu kahtlusi veel tõendaksite . . . ehk muudu peaksin ma häbi pärast maa alla wajuma.

Noormees: (raputab, karahwini käes hoides, furwalt peaga). Kui Teie teaks, kuidas Teie mulle walu teete, Emma!

Noor naester.: (walab omale klaasi konjakit).

Noormees: Kuulge nüüd, Emma, mis ma Teile ütlen. Kui Teie häbenete siin olla, kui minul Teie kohta misgi tähtsust ei ole, kui Teie ei tunne, et Teie minu ainukene õnn ilmas olete, siis . . . minge parem ära.

Noor naester.: Jah, feda ma ka teen.

Noormees: (wõtab tema käest finni). Aga kui Teie tunnete, et ma ilma Teieta elada ei wõi, et üks ainukene Teie süudlus mulle enam wäärt on, kui kõik õrnused, mis terve ilma naesterahwad mulle pakkuda wõiksid . . . Emma, ma ei ole mitte nende noortemeeste sarnane, kes ainult päid jega-

mini ajavad — ma olen, wõib olla, liig
lapsif... ma...

N o o r n a e s t e r.: Aga kui Teie fiiski teiste
noortemeeste farnane olete?

N o o r m e e s: Siis poleks Teie praegusel filma-
pilgul mitte fiin, — fef, et Teie mitte
niifugune ei ole, kui teifed naesterahwad.

N o o r n a e s t e r.: Kust Teie jeda teate?

N o o r m e e s: (toob teda kättpidi johwa juure ja
paneb oma kõrwale istuma). Ma olen palju Teie
üle mõtelnud. Ma tean, Teie olete õnnetu.

N o o r n a e s t e r.: (rõemfalt). Jah.

N o o r m e e s: Glu on nii tühi, nii tähtfufeta, —
lõpeks nii lühifene, — nii hirmus lühife!
Minult üksford wõib inimene õnnelik olla...
ainult üksford wõib inimest leida, kes fiind
kõigest hingef armastab.

N o o r n a e s t e r.: (wõtab laua pealt ajawilja ja
jõõb).

N o o r m e e s: Pool mulle! (Naesterahwas ulatab
jeda huuldega).

N o o r n a e s t e r.: (wõtab nooremehe käteft finni
ja kõneleb, nähtawasti õigel ajal). Mis Teie
teete, Alfred... ja see on Teie sõnapida-
mine?

N o o r m e e s: (pirni alla neelates, julgemalt). Glu
on ju nii lühife.

N o o r n a e s t e r.: Aga see ei ole ju ometi põh-
jus, et...

N o o r m e e s: (mafinkult). O, ja muidugi.

Noor naester.: (weel kõrgimalt). Aga Teie lubasite ometi, Alfred, mõistlik olla... Pealegi on siin nii walge...

Noormees: D... Sa mu ainus... (tõstab teda sohwa pealt üles).

Noor naester.: Mis Teie teete?

Noormees: Seal toas on pimedam.

Noor naester.: Siin on siis weel üks tuba?

Noormees: (teda oma järele tõnmates). Jah, ilus toakene... ja weel täiesti pime.

Noor naester.: Jääme juba parem siia.

Noormees: (astub temaga ühes magamisse tuppa, teeb tema bluuise haafijid lahti).

Noor naester.: Alfred!.. Mu Jumal, mis Teie minuga teete, Alfred!

Noormees: Ma palun sind, Emma!

Noor naester.: Siis oota, oota vähemast... (taja). Mine vähem ajaks ära... Ma kutsun sind pärast... .

Noormees: Luba mulle sind — luba sulle mind... (ta jõnab lähewad ärewuse pärast segamini). Luba... mulle... sind... aida... .

Noor naester.: Sa käristad mu riided puruks.

Noormees: Sa ei kanna korseetti?

Noor naester: Ei, ma ei kanna seda ialgi; Odilonne ei kanna ka mitte. Noh, peasta minu saapa paelad lahti.

Noormees: (wõtab tema jaapad jalast ära ja juudleb tema jalgu).

Noor naester.: (libiseb woodisje). O, kui hirmus külm!

Noormees: Warsti hakab jõe.

Noor naester.: (taja naerdes). Sa arwad?

Noormees: (tema tooni läbi puudutatud; enesjes). Seda poleks ta ütlemä pidanud. (Wõtab ennast pimedas riidest lahti).

Noor naester.: Siia — minu juurde, minu juurde! ..

Noormees: (tema lõbus tuju tuleb tagasi). Silmapilk.

Noor naester.: Siin lõhnab nii hästi.

Noormees: See oled sina... Jah, (temale) sina ise!

Noor naester.: Alfred... Alfred!!!

Noormees: Emma...

— — — — —
Noormees: Ma armastan sind liiga palawasti... Ma olin kui meelest ära.

Noor naester.:

Noormees: Ma olin kui hullumeelne; ma aimasin seda ette.

Noor naester. Ära wõta seda nii wäga südamesje.

Noormees: Oh, ei muidugi mitte. Iseenesstgi mõista, kui...

Noor naester.: Ei... ei... Sa oled liig nermiline. Jää ainult rahule...

Noormees: Oled ja Stendali lugenud?

Noor naester.: Stendali?

Noormees: Jah, tema armastuse psyhologiet?

Noor naester.: Ei ole, aga miks ja seda küsid?

Noormees: Seal jutustatakse ühest õige huwitavast juhtumisest.

Noor naesterahvas: Noh, misjugune juhtumine see siis oli?

Noormees: Kord oli seltskond ratsaväe ohvitseri juures. . .

Noor naester.: Noh?

Noormees: Ja kõik jutustasivad endi armulugusid. Igaüks nendest tõendas, et naesterahvas, keda tema armastanud olla . . . et naesterahvas, keda tema . . . kõige kirjelisem olla olnud ja et nende kõikidega sedasama olla juhtunud, mis minuga praegus.

Noor naester.: Jah?

Noormees: See on õige iseäralik, eks ole?

Noor naester.: Jah.

Noormees: See pole veel kõik. Minult üks nendest tõendas . . . et terwel elu ajal temaga midagi sellejarnast ei olla juhtunud, aga, lisab Stendal juurde, — see oli kahjuks suur kiitleja.

Noor naester.: Mõni nii.

Noormees: See on hirmus rumal, et niisugune tühi asi, ka kõige külmaverelisema juures, tuju ärarikkuda võib. . .

Noor naester.: Muidugi. Aga ja lubasid

ju üleüldse... ennast mõistlikult üleval pidada!

Noormees: Mis tarvis veel pilkamine? See ei paranda enam asja.

Noornaester: Ah ei, ma ei pilka sind sügugi. See, mis sa neist ohvitseritest jutustasid, on tõe poolest väga huvitav. Ma mõtlesin waremalt, et jeda ainult wana-kestega juhtub... ja inimestega, kes... tead, kes juba liig palju elanud on...

Noormees: Mis sa küll ei mõtelnud... Sellel pole „elamisega“ midagi ühist. Rõige huvitawama juhtumise Stendalist jätsin ma sulle jutustamata. Üks neist ohvitseritest jutustanud, et ta kolm ööd, wõi oli see koguni kuus... ma ei mäleta enam hästi, — naesterahwaga, keda ta kirjuliselt e... e... igatjhes — desirée — ja mõistad mind — ja kõik need ööd läbi ei olla nad muud teinud, kui õnne pärast nutnud... nemad mõlemad.

Noornaester: Mõlemad?

Noormees: See paneb sind imestama? Aga mina leian jeda täitsa loomuliku olewat — j. t., kui nad üksteist armastasiwad.

Noornaester: Wiisisti on ka niisuguseid, kes mitte ei nuta.

Noormees: (erguliselt). Muidugi... see oli ainult üks niisugune juhtumine.

Noornaester: Ah, aga mina mõtlesin, et

kõik ratsawäe ohwitserid sarnasel juhtumisel nutavad.

Noormees: Koh, waata, nüüd pilkad sa juba jälle!

Noor naester: Mis ja küll wälja ei mõtle! Ära ole nii lapsik, Alfred!

Noormees: See äritab mind. . . Pealegi näitab mulle, et sa kõik see aeg selle üle mõtled. Mind piinab see mõte.

Noor naester.: Ma ei mõtelnud sugugi selle peale.

Noormees: Oh, ja, kui ma ainult kindel wõiksin olla, et sa mind armastad.

Noor naester.: On sulle veel suuremat tunnistust tarwis?

Noormees: Koh waata . . . ja naerad minu üle.

Noor naester.: Kuidas nii? Koh, anna oma tubli peafene fiia.

Noormees: Ah, kui hea see on.

Noor naester: Armastad sa mind?

Noormees: D, ma olen nii õnnelik!

Noor naester.: Aga sa ei pea mitte enam nutma.

Noormees: (ennast temast eemale nihutades, äritatult). Juba jälle. Ma palusin ju sind. . .

Noor naester.: Ma ütlesin ju ainult, et sa enam nutma ei peaks. Sa oled liig nerwiline, mu armas.

Noormees: Seda tean ma isegi.

Noor naester.: Aga sa ei pea mitte nii-

fugune olema. Mulle meeldib see, et meie . . .
et meie, kui head sõbrad üksteist usaldame.

Noormees: Sa hakad juba jälle?

Noor naester.: Kas sa siis tõesti mind ei
mõista? See oli ju meie esimene kõne.
Minult headeks sõbradeks pidime meie jääma,
mitte rohkem. O, see oli nii armas aeg . . .
minu õe juures Januari kuul, tantsupidul
quadrille ajal. . . Mu Sumal, ma oleksin
juba ammu koju pidanud minema. . . Ode
ootab ju mind — mis ma temale ütlen. . .
Adieu, Alfred. . .

Noormees: Emma! sa tahad mind niimoodi
üksi jätta?!

Noor naester.: Jah — niimoodi! —

Noormees: Veel wiis minutit. . .

Noor naester.: Hea küll, veel wiis minutit.
Aga sa pead mulle lubama . . . et sa mitte
paigast ei liigu, jah? Sumalaga jätmiseks
juudlen ma sind veel ford. . . Is . . .
tasa. . . Ara liiguta ennast . . . ma ütlesin
ju, muidu tõusen ma filmapilk üles, mu
armas . . . armas. . .

Noormees: Emma . . . mu ingel. . .

Noor naester.: Mu Alfred!

Noormees: O, sa awasid mulle taewa!

Noor naester.: Aga nüüd pean ma tõe poo-
lest juba minema hakkama.

Noormees: Ah, las' õde ootab.

Noor naester. Neg on koju minna. De juurde on juba nii kui nii hilja. Ei tea, kui palju kell peaks ka olema?

Noormees: Kust mina seda tean?

Noor naester.: Waata järele.

Noormees: Kell on minu westi taskus.

Noor naester.: Siis otsi üles.

Noormees: (kargab woodist wälja). Kahetsja.

Noor naester.: (tõuseb ruttu üles). Taewas hoidku... Ruttu, Alfred, anna minu sukad siia. Mis ma nüüd kodus ütlen? Seal oodetakse mind wist ammu juba... Kell kahetsja.

Noormees: Millal ma sind jälle näen, Emma?

Noor naester.: Ei ialgi.

Noormees: Emma! Kas sa siis mind enam ei armasta?

Noor naester.: Nimelt jellepärast. Anna mu saapad siia.

Noormees: Mitte ialgi enam? Siin on saapad.

Noor naester.: Mu käekottis on haak. Ole hea, anna ruttu...

Noormees: Siin ta on.

Noor naester.: See wõib meile kalliks maksma tulla, Alfred.

Noormees: (walujalt puudutatud.) Kuidas nii?

Noor naester.: No jah, mis ma temale wastan, kui ta küsib, kus ma käinud olen?

Noormees: Ütle, et õe juures käisid.

Noor naester.: Jah, kui ma waletada wõiksin.

Noormees: Sa pead seda wõima.

Noor naester.: Niisuguse inimese tarwis kui sina oled olen ma walmis kõif tegema. Ah, tule siia, lase, ma suudlen sind weel kord. (kaijutab teda). Aga nüüd jäta mind üksi. Mine teise tuppa. Ma ei wõi ennast riidesse panna, kui sa siin oled.

Noormees: (läheb teise tuppa, kus ta ennast riidesse paneb; siis joob klaasi konjakit ja sööb ajawilja).

Noor naester.: (kutsub teda mõne minuti pärast.) Alfred!

Noormees: Mu kallis?

Noor naester.: Mulle näitab, et see parem oli, et meie ei nutnud!

Noormees: (uhkelt naeratades). Noh, mis tarwis nüüd weel niisugused sõnad?

Noor naester.: Kuida meie tulewikus üksteise wastu peame olema, kui meie seltskonnas kofkujuhitume?

Noormees: Sa tuled ju homme Lobheimeri juurde?

Noor naester.: Jah, aga sina?

Noormees: Muidugi mõista — ka mina. Wõin ma sind kotiljoniks ärapaluda?

Noor naester.: Oh ei, ma ei tule sinna. Kuida wõisid sa seda üleüldse mõelda? Mina... (ta tuleb juba täiesti riides wõerastetuppa, wõtab laua pealt šokoladi)... poeksin ennem maa alla.

Noormees: Nõnda siis, homme Lohheimeri juures. See saab tore olema!

Noor naester.: Ei, ei . . . ma ei ole nõus; tõe poolest mitte.

Noormees: Noh, siis ülehomme siin?

Noor naester.: Mis sa veel ei mõtle.

Noormees: Kell kuus . . .

Noor naester.: Siin nurga peal seisawad muidugi moorimeeste tõllad?

Noormees: Jah — niipalju kui aga soowid. Nõnda siis, ülehomme kell kuus . . . siin. Mu ainus, noh, ütle — jah.

Noor naester.: . . . Sellest kõneleme homme õhtul fotiljoni ajal.

Noormees: (kaijutab teda). Mu ingel!

Noor naester.: Sa ajad mu juuksed segamini.

Noormees: Nõnda siis homme Lohheimeri juures ja ülehomme — minu kaenas.

Noor naester.: Nägemiseni siis.

Noormees: (korruga murelikult). Aga mis sa temale täna ütled?

Noor naester.: Ära küsi . . . Ära küsi jeda parem . . . see on liig hirmus. — Ah, miks armastan ma sind nii väga? — Adieu. — Kui mulle jälle keegi trepi peal wastu peaks tulema, siis jaaksin ma jüdame rabadusel! — Ah.

Noormees: (juudleb veel kord tema kätt).

Noor naester.: (läheb ära).

Noormees: (jääb üksi. Istub jähvale; naeratab
ja kõneleb eneses). Nõnda on mul siis ühe
wiisaka naesterahwaga armuühendus.

Noor naesterahwas ja tema mees.

Meeldiwalt sisesjeatud magamiise tuba. Kell pool üksteiskümmend ööjel. Noor naesterahwas pikutab woodis ja loeb. Tema mees, öökuub seljas, tuleb.

Noor naester.: (ilma et ta filmi raamatu pealt ülestöstaks.) Sa ei tee enam tööd?

Mees: Ei. Ma olen liiga wäsinud. Sa peale selle . . .

Noor naester.: Koh?

Mees: Tundsin ma ennast korraga oma firjutuse laua taga nii üfsiku olewat. Ma igatsesin sinu järele.

Noor naester.: (waatab talle inestujega otja.) Tõe poolest?

Mees: (istub tema juurde woodi ääre peale.) Nra loe täna enam. Sa rifud oma filmi.

Noor naester.: (paneb raamatu kinni.) Koh, mis sinuga siis on?

Mees: Ei midagi, mu laps. Ma armastan sind! Seda sa ju tead!

Noor naester.: Seda oleksin ma tihti hoopis ära unustada wõinud.

Mees: Seda peabgi wahete wahel ära unustama.

Noor naester.: Mispäraft?

Mees: Sellepäraft, et wastalijel korral abielu

wähe puudulik oleks. Ta — kuidas seda nüüd ütelda ... kaotaks oma pühaduse.

Noor naester.: D...

Mees: Uhu mind, see on nii ... Kui meie viie aasta jookkul, meie pulmapäewast siia maale, aeg-ajalt mitte äraunustanud poleks, et meie üksteist armastame, siis ei armastaks meie nüüd üksteist tõepoolest mitte enam.

Noor naester.: See on mulle wähe arusaamata ja udune.

Mees: Sige lihtne: meie uuendame juba kümnendat wõi kaheteistkümnendat korda meie armuühendust ... Kas ei näita sulle asi niimoodi olewat?

Noor naester.: Ma ei ole neid kordagi lugenud!

Mees: Kui meie juba esimesel korral endi lõbularika tühjaks oleksime, joonud kui meie juba hakatusest jaadid endid ilma takistamata oma firgede hoolde oleksime jätnud, siis oleks meiega sedasama juhtunud, mis miljonite teiste abielupaaridega juhtub: kõik oleks lõpetatud olnud.

Noor naester.: Ah, soo ... niimoodi mõtled ja?

Mees: Uhu mind, Emma, esimestel abielu päewadel kartsin ma, et see niimoodi lähebg.

Noor naester.: Mina ka.

Mees: Noh, waata. Kas ei olnud mul õigus?

Sellepäraſt on alati hea mõni aeg ükſteijega ainult heaſ jõbrufeſ elada.

Noor naeſter.: Ah, nii.

Meeſ: Ja niimoodi wõime meie endi meſinädalaid uueſti üleelada; jeſt et ma alati jelle eeſt hoidnud olen, et meſinädalad . . .

Noor naeſter.: Mitte liig pikale ei wenikſ?

Meeſ: Dõſi.

Noor naeſter.: Ja nüüd . . . on nähtawaſti hea jõbrufe aeg lõppemaſ?

Meeſ: (teda õrnalt oma waſtu jurudes.) Wäga wõimalik.

Noor naeſter.: Noh, aga kui mina . . . teiſiti mõtlen?

Meeſ: Ei, ei, ja ei mõtle teiſiti. Sa oled kõige targem ja mõiſtlikum olemuſ, keda ma tunnen. Ma olen wäga õnnelik, et ma ſind leidſin.

Noor naeſter.: Wäga meelitaw, et ſina waſhete wahel nii armatuſewääriline oled.

Meeſ: (ajub woodiſje tema kõrwale.) Meeſte-rahwale, keſ elu tunneb — noh, pane oma pea minu õla najale — elu tunneb, paſub abieliu rohkem luulelikku huwituſt, kui teile, noortele neiudele heaſt perekonnat. Teie aſtute abieluſje puhtalt ja . . . oſalt ka aſjatuſmataalt; ſellepäraſt on teil armatuſe kohta palju ſelgem waade, kui meil, meeſtel.

Noor naeſter.: (naerdes.) D! . . .

Mees: Dingimata. Poissmehe põlves läbielatud vööde tõttu, milledest võimata on kõrwale hoida, on meie arusaamine armastusest segane ja kõikum. Teie kuulete palju, teate palju ja loete, tõtt ütelda, liiga palju, aga siiski ei saa teie selget pilti sellest, mis meie, mehed, tõepoolest läbielame. See, mis harilikult armastujeks nimetatakse, saab meile lõpeks vastifuks, eemale tõukavaks; sest et olemused, kelledega meil tegemist tuleb teha...

Noor naester: Mis olemused need on?

Mees: (juudleb teda peale.) Sa võid õnnelik olla, mu laps, et sa niisuguse ringkonnaga tuttav ei ole. Need on suuremalt jaolt, olemused, kes sügavat kahetsust ära on teeninud, aga — jätame kohtumõistmise muude hooleks.

Noor naester: Ma arvan, Karl, — et kahetsus siin sugugi kohane ei ole.

Mees: (õrna kaitseva tooniga.) Nad on seda ära teeninud. Teie, tütarlapsed heast perekonnast, kes teie rahulikult wanemate tiibade all meest võtate, kes teile oma kätt ja südant pakub, — teie ei suuda omale seda kohutavat waesust ettekujutada, mis neid õnnetuid laia tee peale viib.

Noor naester: Kas need siis kõik oma ihuga kauplewad?

Mees: Seda ma ei ütelnud. Ma ei mõelnud

jiin mitte üffi ainelise waesuse peale. Du weel waesusi olemas — nõnda ütelda — waimu waesus — puudulik arusaamine sellest mis keelatud ja mis lubatud on, iseäranis aga weel sellest, mis waimu ülendab, ja meid loomadest kõrgemale tõstab.

Noor naester.: Aga mispärast neid kahetseda? Neil, wõib olla, on õige hea elada?

Mees: Sull on weidrad waated, mu laps. Sa ei pea unustama, et sarnased olewused tahes ehk tahtmata ikka sügawamale ja sügawamale langema peawad. Selle tee peal on wõimata seisatama jääda.

Noor naester.: (ennast tema wastu jurudes.) Aga nähtawasti on selle langemisega ka teatud meeldiwus ühenduses.

Mees: (tema sõnade läbi walusalt haawatud.) Kuida wõid sa niimoodi kõneleda, Emma. Mulle näitab, et teile, wiisakatele naesterahwastele, midagi enam eemaletõukawat ei wõi olla, kui teie wastandid.

Noor naester.: Muidugi, Karl, muidugi. Ma mõtlefin jeda muidu niisama. Roh, jutusta edasi. Mul on nii hea, kui sa niimoodi kõneled. Jutusta weel midagi.

Mees: Mis siis nimelt?

Noor naester.: Roh, — nendest olewustest.

Mees: Mis sa küll ei mõtle!

Noor naester.: Ma palusin sind juba am-

mu, mäletad, meie abielu algul, mulle sinu noorusest jutustada.

Mees: Miks see sind nii väga huvitab?

Noor naester.: Kas ja siis minu mees ei ole, ja on see siis hea, et mina sinu minevikuft midagi ei tea?

Mees: Sa ei arva ju ometi, et ma nii madal olin ja täiesti... Ei, küllalt jellest, Emma...

Noor naester.: Ja siiski... Kes teab, kui palju naesterahvaid ja oma kaenas oled hoidnud, nagu praegu mind.

Mees: Ära ütle: „naesterahvaid.“ Naesterahvas — see oled sina.

Noor naester.: Aga ühe küsimuse peale pead ja mulle vastama... muidu... muidu... Jumalaga, mesinädalad.

Mees: Sa ütled seda nii imelikult... Tutleta meelde, et sa ema oled... et sinu kõrval meie tütar magab...

Noor naester.: (ennast tema vastu jurudes.) Aga ma tahaksin ka poega...

Mees: Emma!

Noor naester.: Noh ära ole siis nii... muidugi, ma olen sinu naene... aga ma tahaksin wahest ka... sinu armuke olla!

Mees: Tahaksid?... .

Noor naester.: Nõnda siis, kõige pealt vastus minu küsimuse peale.

Mees: (alandlikult.) Noh?

Noor naester.: Nende hulkaš . . . oli ka abi-
elu naene?

Mees: Kuidas? Mis tahad ja sellega ütelda?

Noor naester.: Sa mõistad ju mind?

Mees: (vähe rahutult.) Kust sulle niisugune kü-
simus forraga pähe tuli?

Noor naester.: Ma tahaksin teada . . . s. t.
et niisuguseid naesterahwaid olemas on,
feda ma tean. Aga kas ka sina . . .

Mees: (tõsiselt.) Oled ja mõne niisuguse naes-
terahwaga tuttaw?

Noor naester.: Seda ei tea ma mitte.

Mees: On sinu sõbrannade hulkaš mõni nii-
sugune?

Noor naester.: Kust mina feda wõin teada.

Mees: Wõib olla, on mõni nendest sulle . . .
Palju kõneldakse isekeskis, iseäranis naeste-
rahwad. . . Keegi nendest ei ole sulle mi-
dagi usaldanud?

Noor naester.: (kindlujatalt.) Ei.

Mees: Ja sina, ei kahtlusta neist kedagi jelles,
et . . . et . . .

Noor naester.: Kahtlus . . . o . . . kahtlus. .

Mees: Siis ikka kahtlustad?

Noor naester.: Muidugi mitte, Karl, tõe
poolest mitte. Ma arwan, et mitte üksigi
nendest jellega walmis ei saaks . . .

Mees: Mitte keegi?

Noor naester.: Minu sõbrannadest -- mitte
keegi.

Mees: Tõota mulle jeda, Emma . . .

Noor naester.: Noh?

Mees: Et ja ialgi niisuguse naesterahwaga tegemist ei tee, kelle wastu sul wähegi kahtlust wõib tõusta, et ta ennast . . . mitte küllalt laitmataalt üleweel ei pea.

Noor naester.: Ja jeda pean ma julle pühalikult tõotama?

Mees: Ma tean et ja tutwust niisuguste naesterahwastega otsima ei saa, aga wõib juhtuda, et sina . . . Mlatihti otsiwad naesterahwad, kellede peale kord kahtlus on langenud, auusate naesterahwaste jeltsi; osalt jellepärast, et oma halba kuulsust parandada, osalt igatsusest . . . kuidas jeda müüd ütelda . . . puhtuse järele.

Noor naester.: Sui . . . wõi nii?

Mees: Jah. Ma olen kindel, et see nimelt nii on, nagu ma ütlesin: igatsusest puhtuse järele. Noh, ja jeda, et need naesterahwad kõig wäga õnnetud on, wõid ja kindlasti uskuda.

Noor naester.: Kuidas nii?

Mees: Sa küsid weel, Emma? Kuidas wõid ja jeda weel küsida? Kujuta omale ainult ette, mis elu see on, mida need naesterahwad elama on sunnitud! Täis walet, pettust, kawalust ja hädaohtusid.

Noor naester.: Ja muidugi. Selles on sul õigus.

Mees: Dige kallilt peavad nad maksma nende väheste õnnelikude ja ...

Noor naester.: Ja lõbusate filmapilkude eest?

Mees: Lõbusate? Kuida võid sa seda lõbus nimetada.

Noor naester.: Noh — jüski, jüski! Muidu ei teeks nad seda.

Mees: See on ainult joowastus.

Noor naester.: (kaheldes.) Joowastus?

Mees: Ei, sa mitte joowastus... Aga kallilt saavad nad maksta, see on kindel.

Noor naester.: Tähendab... fina oled seda läbiproovinud? Eks ole tõsi?

Mees: Jah, Emma. See on üks minu kurvematsest mälestustest.

Noor naester.: Kes see oli? Ütle. Tunnen ma teda?

Mees: Aga Emma! mis sa veel ei taha!?

Noor naester.: Du sellest palju aega möödas? Oli see kaua enne meie abielusse astumist.

Mees: Ära küsi. Ma palun sind — ära seda küsi.

Noor naester.: Aga, Karl!

Mees: Sa on jurnud.

Noor naester.: Lõepoolest?

Mees: Jah... see on küll naeruväärt, aga mul on niisugune arvamine, et kõik niisugused naesterahwad noorelt ärajurevad.

Noor naester.: Sa armastasid teda wäga?

Mees: Pettiseid ei armastata.

Noor naester.: Mis sa siis...

Mees: Toowastus...

Noor naester.: Aga siiski?

Mees: Ma palun sind, jätame selle jutu. Kõik see oli juba ammu. Minult sind olen ma tõsiselt armastanud. Tõsine armastus on ainult seal, kus puhtus ja tõde walitsewad.

Noor naester.: Karl!

Mees: Kui rahul ja õnnelik tunnen ma ennast sinu kaenlas olema. Miks ei tunnud ma sind juba lapsena? Ma olen kindel, et ma siis muudele naesterahwastele otsagi poleks waatanud.

Noor naester.: Karl!

Mees: Ja kui ilus sa oled!... kui ilus...
(kustutab tule ära).

— — — — —
Noor naester.: Tead, mis mulle meelde tuli?

Mees: Mis siis, mu rõem?

Noor naester.: D... o... o... Benedig.

Mees: Meie esimene õõ...

Noor naester.: Jah...

Mees: Mis nimelt, ütle siis?

Noor naester.: Sa armastad mind täna niimoodi, kui... siis.

Mees: Jah, nagu jelforral...

Noor naester.: Ah... kui see alati...

Mees: (tema kaenlas). Kuidas?

Noor naester.: Mu Karl!

Mees: Mis ja ütlesid? Kui see alati...

Noor naester.: No — jah.

Mees: Koh, kui ma alati...?

Noor naester.: Kui ma alati teaks, et sa mind armastad.

Mees: Aga ja pead jeda ilma selletagi teadma. Alati ei või ka mitte ainult armastaja mees olla, ma pean ka wähest alla elumere sügawustesse eunast lastma ja meie olemuste eest wõitlema. Ura unusta jeda, mu laps! Abielus on igal asjal oma aeg ja koht — ja see ongi kõige ilusam. Wähe on neid, kes wiie aasta pärast weel oma esimest ööd Benedigus meelde tuletawad.

Noor naester.: Muidugi!

Mees: Ja nüüd... head ööd, mu laps.

Noor naester.: Head ööd!

Mees ja armas olemus.

Restauranti kabinet Riedhofis. Sõbralik meeldiv toredus. Võlew gaasi ahi. Mees ja armas olemus. Laual on õhtusöögi jätijed: vahukoogid, ajawili, juust. Klaasides walge Ungari wein.

Mees: (istub sohwa nurkas ja juitjetab Sawanna figarit).

Armas olemus: (istub tema lähedal leentoolis, wõtab lusikaga kookide jeeft wahtu, jõöb nähtawa heameelega).

Mees: Noh, kas maitseb?

Armas olemus: (jööb edasi). D!

Mees: Tahad weel?

Armas olemus: Ei, ma olen muidugi juba palju jõönud.

Mees: Sul ei ole weini (walab temale).

Armas olemus: Urge walage. . . Jääb nii kui nii klaasi.

Mees: Juba jälle ütled sa mulle „Teie?“

Armas olemus: Kas tõesti ütlesin? Teate, sellega on raske ärakarjuda.

Mees: Tead.

Armas olemus: Mis?

Mees: Sa pead üttelema: Tead, aga mitte teate. Istu siia minu juurde.

Armas olemus: Kohe. . . ma pole weel lõpetanud.

Mees: (tõuseb üles, astub tema seljataha, võtab tema ümbert kinni, tema pead oma poole pöördes).

Armas olemus: Koh, mis weel?

Mees: Üks musu. . .

Armas olemus: Teie . . . ah, pardon, sina oled õige jultunud.

Mees: Kas ja nüüd alles seda märkasid?

Armas olemus: Ah, ei, juba waremalt . . .
— uulitsal. Teie olete wist —

Mees: Sina oled wist. . .

Armas olemus: Sina mõtled wist minust, Jumal teab, mis kõik.

Mees: Kuidas nii?

Armas olemus: Koh, sellepärast, et ma kohe nõus olin sinuga jüa tulema.

Mees: Koh, kohe ei olnud see siiski mitte.

Armas olemus: Aga Teie oskate nii hästi paluda.

Mees: Sa leiad?

Armas olemus: Ja lõpeks, mis paha selles siis on?

Mees: Muidugi.

Armas olemus: Kas see ükskõik ei ole: jalutada ehk. . .

Mees: Pealegi on jalutamiseks ilm liig külm.

Armas olemus: Muidugi, ilm oli liig külm.

Mees: Selle eest on aga siin — soe ja sõbralik. Eks ole? (ta istub, ja tõmbab teda oma kaenlasse).

Armas olewus: (nõrgalt). Jah.

Mees: Ütle mulle... oled ja mind ka waremalt juba märkanud?

Armas olewus: Muidugi. Juba Singeri uulitsal.

Mees: Ei, mitte täna, waid eila, üleila, kui ma uulitsaid mööda sulle järgnesin?

Armas olewus: Noh, tead, paljud käiwad minu järel...

Mees: Tseenesestgi mõista. Aga mind sa ei märkanud?

Armas olewus: Teate... ah, ja: Tead, mis minuga hiljuti juhtus? Kord käis minu onu tütre mees mulle järele, ta ei tundnud mind pimedas ära.

Mees: Ta hakkas sinuga kõnelema?

Armas olewus: Mis weel? Mõtled, et kõik nii juhtunud on kui fina.

Mees: Aga jeda tuleb ju siiski ette?

Armas olewus: Muidugi, wabest juhtub.

Mees: Noh, ja mis sa niisugusel juhtumisel teed?

Armas olewus: Ei midagi. Ma ei wasta lihtsalt.

Mees: Hm... Aga mulle sa wastasid ometi.

Armas olewus: Wõib olla, ei meeldinud see Teile?

Mees: (suudleb teda järsku). Sinu huuled on koogist magusad.

Armas olewus: O, nad on ilma felletagi magusad.

Mees: Seda on julle paljud juba ütelnud?

Armas olewus: Paljud! Mis sa mõtled!

Mees: Roh, ütle tõtt. Kui palju meesterahwaid on jeda suurest juba mufutanud?

Armas olewus: Mis tarwis ja minult jeda küsid? Sa ei usu jeda ometi, kui ma ütlen.

Mees: Miks siis mitte?

Armas olewus: Arwa ise üles.

Mees: Roh, ütleme... aga sa ei pea mitte pahandama...

Armas olewus: Miks ma siis pahandama peaksin?

Mees: Minu arwamise järele... kaksstümmend.

Armas olewus: (wabastab ennaft tema kätte wabelt.) Miks mitte terwelt jada?

Mees: Ma katsusin ju ainult ülesarwata.

Armas olewus: Kuid eküsid suuresti.

Mees: Siis kümme?

Armas olewus: (haawatult) Muidugi. Tütarlaps, kes enesega uulitsjal kõnelema laheb hakata ja kohe nõus on siia tulema...

Mees: Roh, ära ole laps. kas uulitsjal hulkuda, eht siin toas istuda... Meie oleme ju restaurantis. Iga filmapilk wõib kelner tulla... mis halba siin siis on?...

Armas olewus: Ka mina mõtlesin sedasama.

Mees: Oled sa ennem kord niijuguses toas olnud?

Armas olewus: Tõtt ütelda: jah.

Mees: Noh, waata, mulle meeldib, et sa wä-
hemast awalik oled.

Armas olewus: Aga see ei olnud sugugi
mitte nii, nagu sina jeda mõtled. Restau-
rant'i kabinettis käisin ma wõinädalal oma
sõbrannaga ja selle peigmehega.

Mees: Ka selles poleks midagi halba olnud,
kui sa kord ka oma armijamaga . . .

Armas olewus: Muidugi mitte. Aga mul
pole kedagi sellejarnast.

Mees: Noh?

Armas olewus: Kuusõna, ei ole.

Mees: Sa ei taha ju ometi mitte tõendada,
et mina . . .

Armas olewus: Mis? . . . Mul ei ole —
juba pool aastat — enam kedagi.

Mees: Ah so . . . Aga waremalt? Kes ta oli?

Armas olewus: Kui uudishimuline sa oled . . .

Mees: Mind huwitab see sellepärast, et ma
sind armastan.

Armas olewus: Tõe poolest?

Mees: Muidugi. Kas sa ise jeda ei näe? Noh,
jutusta siis mulle. (surub teda tugewasti
enda wastu).

Armas olewus: Mida ma siis jutustama
pean?

Mees: Ära lasse ennast nii kaua paluda. Ma
tahan teada, kes ta oli.

Armas olewus: (naerdes) Muidugi meeste-
rahwas.

Mees: Kes siis — kes?

Armas olewus: Ta nägi wähe sinu moodi
wälja.

Mees: Wõi nii.

Armas olewus: Kui ja mitte nii wäga tema
nägu poleks olnud . . .

Mees: Mis siis?

Armas olewus: Parema ära küsige, kui ja
ise ei näe, et . . .

Mees: (arujaades). Ah so, wõi siis sellepärast
lastsid ja mind enesega uulitsal kõnelema
hõnata?

Armas olewus: Noh, muidugi.

Mees: Ma ei tea, pean ma selle üle rõõmus-
tama wõi mitte?

Armas olewus: Mina sinu asemel rõõmus-
taksin.

Mees: Noh, muidugi.

Armas olewus: Ja kõnewiis on tema oma
sarnane . . . ja ka waade . . .

Mees: Kes ta siis oli?

Armas olewus: — Ei, aga filmad . . .

Mees: Kuida tema nimi oli?

Armas olewus: Ära waata mulle niimoodi
otsa, ma palun sind.

Mees: (kaijutab teda. Kana kestaw juudlus.)

Armas olewus: (tufjatab, tahab ülestõusta).

Mees: Miks ja minu juurest ära lähed?

Armas olemus: Neg on juba koju minna.

Mees: Küllap jõuad.

Armas olemus: Ei, tõe poolest, aeg on minna. Mis saab ema kodus ütlema?

Mees: Sa elad ema juures?

Armas olemus: Muidugi ema juures. Kus siis mujal?

Mees: So, wõi ema juures. Glad sa üksi temaga?

Armas olemus: Meid on wiis. Kaks poissi, mina ja minu õde.

Mees. Miks sa ennast nii kaugele nihutasid? — Dled fina kõige wanem?

Armas olemus: Ei, Kati on wanem. Ta teenib lillekaupluses.

Mees: Aga fina?

Armas olemus: Mina olen kodus.

Mees: Mlati?

Armas olemus: Keegi peab ju ometi kodus forda pidama.

Mees: Muidugi mõista. Ja — aga mis ja emale ütled, kui sa hilja koju tuled?

Armas olemus: Seda tuleb arwa ette.

Mees: Noh, aga, näituseks, täna. Sinu ema küsib ju muidugi.

Armas olemus: Muidugi küsib. Nii ette- waatlik, kui ma ka olen, aga ta ärkab ikkagi üles, kui ma koju tulen.

Mees: Ja mis sa siis temale ütled?

Armas olemus: Noh, ütlen, et ma teatriis olin.

Mees: Ja ta usub sind?

Armas olemus: Miks siis mitte? Ma käin tihti teatris. Mitte hiljem kui pühapäeval olin ma oma sõbrannaga operis, ka tema peigmees ja minu wend oliwad seal.

Mees: Kust teie siis piletid saite?

Armas olemus: See on õige lihtne: minu wend on habemeajaja ja...

Mees: Ja parufaseadja teatris?

Armas olemus: Jah, aga miks Teie seda kõik minult küsite?

Mees: Mind huvitab see. Noh, aga teine wend?

Armas olemus: See käib alles koolis. Ta tahab kord kooliõpetajaks saada. Mis Te ütlete!

Mees: Ja siis on sul veel üks wäikene õde.

Armas olemus: Jah, see on alles wäikene plika, aga teda peab juba teraselt filmas pidama. Sa ei wõi aimatagi, kui fergesti tütarlapsed koolides raisku minna wõiwad. Mõttele ometi: paari päewa eest sain ma ta rendez-vous pealt kätte.

Mees: Kas tõesti?

Armas olemus: Jah, ühe koolipoisiga; ta jalutas pool kahessa ajal veel uulitsal. Niisugune plika!

Mees: Mis sa siis tegid?

Armas olemus: Andsin talle paar kõrwa fiilu.

Mees: Kui wali ja ise ka oled?

Armas olewus: Kes tema järele siis waatab?
Wanem õde on kaupluses, ema ei tee muud,
kui toriseb aga hommikust õhtuni; alati on
kõik järeawaatus minu õladel.

Mees: Mu Zumal, kui armas ja oled! (juudleb
teda, ford-korralt õrnemalt). Ka sina tuletad
mulle kedagi meelde.

Armas olewus: Wõi nii? Keda siis?

Mees: Seda on raske ütelda... ford... noh,
kui ma weel noor olin... Joo, mu laps.

Armas olewus: Jah? — kui wana ja oled?..
Sina — Ma ei teagi weel, kuidas sind ni-
metada?

Mees: Karl.

Armas olewus: Du see wõimalik? Sinu
nimi on Karl:

Mees: Kas ka tema nimi Karl oli?

Armas olewus: Ei, — see on otse ime...
need filmad... see waade... (raputab
imestades pead).

Mees: Aga kes ta oli, jeda ei ole ja mulle
weel ütelnud.

Armas olewus: Paha inimene — see on
kindel, muidu poleks ta mind mahajätnud.

Mees: Sa armastasid teda wäga?

Armas olewus: Muidugi armastasin.

Mees: Ma tean kes ta oli — leitnant?

Armas olewus: Ei, ta oli erainimene. Ametisse teda ei wõetud. Tema isal on maja . . . aga see ei puutu Sinusse.

Mees: (juudleb teda). Sul on hallid filmad, aga waremalt mõtlešin ma, et nad mus-tad on.

Armas olewus: Mis? Wõib olla, ei ole nad küllalt ilusad?

Mees: (juudleb tema filmi).

Armas olewus: Ei, ei, mitte jeda . . . o, ma palun sind . . . mu Jumal . . . ei, ei, lase mind üles tõusta . . . oota ainult üks filmapilk, — ma palun . . .

Mees: (ifka õrnemalt). Oh, ei.

Armas olewus: Aga ma palun sind, Karl . . .

Mees: Kui wana sa oled? Kahesateistkümmend, jah?

Armas olewus: Ühesateistkümmend.

Mees: Ühesateistkümmend . . . aga mina . . .

Armas olewus: Kolmkümmend . . .

Mees: Ja weel sabakejega. Aga jätame selle jutu.

Armas olewus: Ka tema oli kolmkümmend kaks aastat wana, kui meie tuttawaks saime.

Mees: Kui palju aega selest möödas on?

Armas olewus: Ma ei mäleta . . . Ah, wiina sees oli wist midagi.

Mees: Mis ja jeda mõtleb?

Armas olewus: Mina . . . mul käib pea ringi.

Mees: Siis hoia tugewasti minu küljest finni.
Niimoodi . . . (surub teda enese wastu, jaab
ford korralt ifka õrnemaks; naesterahwas pa-
neb waewalt wastu). Waata, nüüd, kallim,
oleks aeg äraminna.

Armas olewus: Jah . . . koju.

Mees: Mitte otse koju . . .

Armas olewus: Mis ja sellega ütelda tahad?
Oh, ei, ei . . . ma ei tule mitte kusagile
enam, mis ja küll ei mõtle. —

Mees: Kuule mind, mu laps. Särgmisel kor-
ral, kui meie jälle kokkusaame, teeme nii . . .
(langeb põlwili maha, paneb oma pea tema
põlwede peale). Kui hea, o, kui hea . . .

Armas olewus: Mis ja teed? (juudleb tema
juukseid). Weinis oli tingimata midagi . . .
Mulle tuleb uni peale, filmad lähewad
finni . . . Mis saab siis, kui ma õigel ajal
üles ei ärka? Aga — aga Karl . . . kui
keegi siia tuleb . . . ma palun sind . . .
felner . . .

Mees: — — — — —

Armas olewus: (lamab finniste filmadega
johwa nurkas).

Mees: (käib suitsetades edasi tagasi. Pikk waitus).
(Mees waatab tükk aega naesterahwale otja,
siis eneses). Kes teab, mis inimene ta õige
on . . . Kurat wõtaks . . . Nii ruttu . . .
See oli ettewaatomata tegu minu poolt . . .
Hm . . .

Armas olewus: (finniste filmadega). Weini sees oli tingimata midagi uimastawat...

Mees: Aga miks siis?

Armas olewus: Muidu...

Mees: Miks ja kõik weini süüks ajad?...

Armas olewus: Kus ja oled? Miks ja nii kaugele läksid? Tule süia minu juurde.

Mees: (istub tema kõrwale).

Armas olewus: Noh, ütle, kas sa mind] tõe poolest armastad?

Mees: Nüüd tead sa feda isegi...

Armas olewus: Tead... nüüd... Noh, ütle mulle tõtt, mida sa weini süsje panid?

Mees: Aga miks sa feda üleüldse mõtled, et mina... mõni kihwtisegaja olen?

Armas olewus: Ma ei saa millegistgi aru. Ma ei ole ju mitte niisugune... meie oleme waewalt tuttawad... Ei, tõesti, ma ei ole mitte niisugune... ja kui sa feda minust mõtled...

Mees: Hm... Mis sa siis muretsed? Ma ei mõtle finust sugugi halba. Ma mõtlen ainult, et sa mind armastad.

Armas olewus: Jah...

Mees: Ja lõpeks, kui kaks noort inimest kusa-gil üksilus toas õhtust jööwad ja weini joomad... siis on täiesti üleliigne midagi weini süsje puistada.

Armas olewus: Ma ütlesin feda muidu niisama.

Mees: Mis tarwis?

Armas olemus: (ojatades). Mul oli häbi.

Mees: Naeruväärt. Selleks pole sugugi põhjust.

Seda vähem, et ma sinu endise kallise-
sega ühte nägu olen.

Armas olemus: Jah.

Mees: See oli sinu esimene?

Armas olemus: No—jah.

Mees: Nüüd oleks huvitav teada saada kes
need teised siis olivad.

Armas olemus: Ei keegi.

Mees: See pole tõsi, see on wõimata asi.

Armas olemus: Kuule, ma palun, ära piina
mind.

Mees: Tahad ja paberosfi?

Armas olemus: Ei, ma tänan.

Mees: Tead ja, mis kell on?

Armas olemus: Noh?

Mees: Pool kaksteistkümmend.

Armas olemus: Nii palju juba!

Mees: Noh... aga sinu ema? On ta sellega
harjunud, mis?

Armas olemus: Sa tahad mind juba koju
saata?

Mees: Aga waremalt tahtsid ja...

Armas olemus: Ah, sa oled otsesui ärawa-
hetatud. Mis ma sulle teinud olen?

Mees: Mis sa kõneled, laps, kust ja selle wälja
wõtjid.

Armas olewus: Minult sinu waate päraft...
auufõna, muidu oleksid ja... Paljud on
mind restauranti kabinetti palunud.

Mees: Kuule, mu laps, tahad ja edespidi siin-
famas minuga kokkusaada, wõi kufagil
mujal?

Armas olewus: Ma ei tea.

Mees: Mis see tähendab—ma ei tea?

Armas olewus: Koh kui ja just küsid...

Mees: Millal siis? Aga kõige pealt pean ma
ütlemä, et ma mitte Wiinis ei ela. Ma
fõidan ainult wahete wahel paariks päe-
waks siia.

Armas olewus: Kas teie siis mitte Wiin-
lane ei ole?

Mees: Seda küll, aga ma elan linna lähedal
maal...

Armas olewus: Kus nimelt?

Mees: Ah, mu Sumal, see on ju sulle üks
puhas.

Armas olewus: Ära kardä, mina juba sinna
ei tule.

Mees: Täewafene, kui see sulle lõbu teeb, siis
tule.

Armas olewus: Tõe poolest?!

Mees: No jah, miks see find imestama pa-
neb?

Armas olewus: Sa oled naesemees, eks
ole tõsi?

Mees: (kahewahel.) Miks ja seda arwad?

Armas olemus: Mulle näitas nii olemat.

Mees: Kas see sulle ei meeldiks?

Armas olemus: Noh, armsam oleks see mulle igatahes, kui ja poisimees oleksid. Aga kui ja juba kord naesemees oled...

Mees: Ütle, millest ja seda aru said, et ma naesemees olen?

Armas olemus: Kui keegi ütleb, et ta alati Wiinis ei ela, ja temal mitte alati aega pole...

Mees: On see siis nii išeäralik?...

Armas olemus: . . . Siis peab ta tingimata naesemees olema.

Mees: Kas teie südametunnistus teid sellepärast ei piina, et teie naesemeest sunnite oma naist petma?

Armas olemus: Ah, tühja kah, sinu naene teeb wististi sedasama mis sinagi.

Mees: (wäga pahajelt.) Noh, tead ... Seda ei luba ma mitte! Niisuguseid tähendusi...

Armas olemus: Ma mõtlesin, et sa sugugi naesemees ei olegi.

Mees. Olen ma naesemees wõi mitte, — aga niisuguseid tähendusi palun ma mitte teha! (tõuseb üles.)

Armas olemus: Karl! Karl, ütle, mis sinuga on? Sa wihastasid? Aga ma ei teadnud tõe poolest, et sa naesemees oled. Ma ütlesin muidu niisama. Noh, ära pahanda.

Mees: (tuleb vähe aja pärast uuesti tema juurde.)

Teie, naesterahwad, olete üleüldse õige weidrad olemused. (ta saab uuesti õrnemaks.)

Armas olemus: Kuule... jäta järele... on juba hilja...

Mees: Noh, hea küll, kuule mind. Rõneleme tõsiselt. Ma tahaksin sind sagedamini näha.

Armas olemus: Tõde poolest?

Mees: Aga selleks on tingimata tarvis, et ma sinu peale loota võin. Sinu järele nultsja peal mahtida... selleks pole mul sugugi aega.

Armas olemus: Küll ma oma järele juba ise waatan.

Mees: Et sa harjumata oleksid, seda küll ütelda ei või, — aga sa oled noor, ja mehed on, üleüldse üteldes, jüdametunnistusteta inimesed.

Armas olemus: Oh, ja!

Mees: Mina ütlen seda: ja mitte ükski morali-lijelt. Noh, sa mõistad ju mind?

Armas olemus: Kelleks sa mind õige pead?

Mees: Nõnda siis — kui sa mind armastada tahad — mind ükski, siis saame meie ka edespidi kokku, aga mitte siin, kus meid iga filmapilk efsitada võidakse.

Armas olemus: (jurub ennast tema vastu.)

Mees: Siis järgmisel korral saame meie ku-sagil mujal kokku. Jah?

Armas olemus: Jah.

Mees: Kus meid keegi ehitada ei wõi.

Armas olewus: Jah.

Mees: (juudleb teda palawalt.) Kõige muu üle
kõneleme teel. (tõuseb üles, teeb ukse lahti.)
Kelner... Arwe!...

Armas olewus ja luuletaja.

Wäheldane sõbralikult ja maitserikkalt jisseseatud tuba. Kardinal on alla lastud, toas walitseb pool hämariku walgus. Suur kirjutis laud, täis raamatuid ja paberid. Seinä ääres pianino.

Armas olewus ja luuletaja.

Nad on wast jisse astunud, luuletaja paneb uft kinni.

Luuletaja: Noh, mu armas. (juudleb teda).

Armas olewus: (kübar peas mantel selgas).

Ah! Siin on õige sõbralik! Aga liiga pime, midagi ei ole näha!

Luuletaja: Sinu filmakesed peawad enne pool pimedusega ära harjuma. D, need nõiduslikud filmad . . . (juudleb tema filmi).

Armas olewus: Minu nõiduwatel filmadel ei saa selleks aega olema.

Luuletaja: Miks mitte?

Armas olewus: Sellepärast, et ma siia ainult paariks minutiks jään.

Luuletaja: Aga kübara wõib ometi maha wõtta, jah?

Armas olewus: Paariks minutiks?

Luuletaja: (wõtab kübara seeft nõela wälja ja paneb kõrwale). Ja mantel?

Armas olewus: Ah ei, ma pean kobe jälle minema hakkama.

Luuletaja: Aga sa pead enne ometi puhkama.
Meie käisime terwelt kolm tundi.

Armas olemus: Meie sõitsime ju.

Luuletaja: Jah, siia küll, aga Weidlingis
jõekaldal hulkusime meie terwelt tolm tundi.
Istu siis, mu laps, kus sul parem on . . .
Siia kirjutis laua juurde — ehk ei, siin
ei ole hea. Parem istu siia sohva peale.
So. (paneab teda istuma.) Kui sa väga vä-
sinud oled, siis võid ka pikutada. Waat'
nii. (seab teda sohvale). Pea pane ilusasti
padja peale.

Armas olemus: (naerdes) Aga ma ei ole
sugugi väsinud.

Luuletaja: See näitab sulle ainult nii. Jah,
ja kui sa magada tahad, siis võid ka ma-
gama uinuda. Ma ei sega sind sugugi . . .
Võin sulle pealegi veel une laulu män-
gida . . . minu oma komponeeritud. (läheb pia-
nino juurde).

Armas olemus: Sinu komponeeritud?

Luuletaja: Jah.

Armas olemus: Aga mina mõtlesin, et sa
tohter oled, Robert.

Luuletaja: Miks nii? Ma ütlesin ju sulle,
et ma kirjanik olen.

Armas olemus: Kirjanikud on ju kõik tohtrid.

Luuletaja: Ei, mitte kõik. Mina, näituseks,
ei ole. Aga miks sa seda arvasid?

Armas olewus: Sa ütlesid, et laul, mida
ja mängida tahad, sinu olla.

Luuletaja: Jah... Võib olla, et ta minu
ka ei ole. See pole ju tähtjas, eks ole?
Üleüldse on kirjaniku nimi täiesti kõrwa-
line asi—kui aga töö ilus on. Eks ole nii?

Armas olewus: Muidugi... Ilus—see on
pea asi!

Luuletaja: Aga tead ja, mida ma sellega
mõtlesin?

Armas olewus: Millega?

Luuletaja: Mis ma praegus wast ütlesin.

Armas olewus: (unifelt). Noh, muidugi...

Luuletaja: (tõuseb üles, jilitab tema juukseid.)
Mitte poolt sõnagi ei mõistnud ja.

Armas olewus: Noh, nii rumal ma juba
ei ole.

Luuletaja: Ah, sina rumalukene. Sellepärast
ma sind armastangi. See on hea, kui teie,
naesterahwad, nii rumalad olete, j. t. selles
asjas.

Armas olewus: Noh, mis ja siis laimad
meid?

Luuletaja: Mu armas inglise. Eks ole hea
pehme Pärsia teki peal lamada? Mis?

Armas olewus: D—jah. Võib olla mängid
ja midagi?

Luuletaja: Ei, ma olen parem sinu juures.
(paitab teda).

Armas olewus: Pane lamp põlema.

Euuletaja: Oh, ei... Hämarik annab iseäralist meeoleolu. Täna terve päew olime meie looduse rüppes, otsegu oleksime meie päikese kiirtes supelnud... Aga nüüd astujime meie wannist wälja ja mähkisime endid hämarikusse, otsegu supelus linade sisse. (naerab). Kas ei ole see küllalt kohane wõrdlus?

Armas olewus: Ma ei tea.

Euuletaja: (ennast wähe eemale nihutades). See jumalik lapselik olek! (wõtab tasku raamatu ja kirjutab mõned sõnad sinna sisse).

Armas olewus: Mis sa teed? (tema poole pöördes). Mis sa seal kirjutad?

Euuletaja: (enejes) Päikene, wann, hämarik, lina... ja... (paneab taskuraamatu jälle tasku, waljusti.) Ei midagi... Nüüd ütle, mu kallis, tahad sa midagi süüa ehk juua?

Armas olewus: Juua ma küll ei taha, aga süüa...

Euuletaja: Hm... oleks palju parem, kui sa juua tahaksid. Konjakit on mul, aga toitu pean ma tuua laiskma.

Armas olewus: Kas ei wõi sa kedagi järelle saata?

Euuletaja: See on raske. Naesterahwas, kes mind teenib, on juba ära läinud, — aga ma lähen toon ise... Mida sa soowid?

Armas olewus: Ei maksa, ma pean nii kui nii warsti koju minema.

Luuletaja: Sellest ei wõi niipea juttugi olla, mu laps. Aga tead, mis meie teeme: Arminnes astume kufagile restauranti jisse õhtust sööma.

Armas olemus: Oh, ei. Selleks pole mul sugugi aega. Pealegi wõime meie seal mõne tuttawaga kokkupuntuda.

Luuletaja: On sul siis nii palju tuttuwaid?

Armas olemus: Selleks on juba ühteainustgi küll, et kõik mokka ajada.

Luuletaja: Mokka ajada? Mis nimelt?

Armas olemus: Noh, mis sa mõtled, kui ema seda teada saab . . .

Luuletaja: Meie wõime ju sinna minna, kus meid keegi ei näe. Selle tarwis on ju iseäralised kabinetid.

Armas olemus: (lauldes) „Kui ma sinuga kord kabinettis“ . . .

Luuletaja: Oled ja kord juba kabinettis olnud?

Armas olemus: Siguft ütelda: jah.

Luuletaja: Kes see õnnelik siis oli?

Armas olemus: O, see pole sugugi niimoodi, kui sina mõtled . . . Ma olin oma sõbrannaga ja tema peigmehega seal. Nad wõtsiwad mind ühes.

Luuletaja: So, wõi nii. Ja sa mõtled, et ma seda usun?

Armas olemus: Usu ehk mitte, sinu oma asi.

Luuletaja: (seisab tema lähedal). Sa punastasid? Rahjuks ei ole midagi näha! Ma ei näe sinu näojoonesid. (Puudutab käega tema palefid.) Aga ma tunnen sind ka niimoodi.

Armas olemus: Vaata, et sa mind mõne teisega ära ei vaheta.

Luuletaja: Imelik, ma ei mäleta enam kuidas sa väljanägid.

Armas olemus: Tänan alandlikult!

Luuletaja: (tõsijelt.) Tead, see on nii weider tundmus; ma ei suuda sinu nägu omale ettekujutada. Teatud mõttes olen ma sind juba unustanud. Ja kui ma ka sinu hääle kõla enam ei mäletaks... mis jääks sinust siis veel järele? Sa seisad mulle lähedal ja ühtlasi ka kaugel. Kõle...

Armas olemus: Mis sa seal kõneled?

Luuletaja: Ei midagi, mu ingel, mitte midagi. Kus on sinu huuled... (suudleb teda.)

Armas olemus: Kas ei oleks parem tuld põlema süüdata?

Luuletaja: Ei ole tarvis... (ta saab korraka väga õrnaks.) Ütle, armastad sa mind?

Armas olemus: Väga... o, väga!

Luuletaja: Oled sa waremalt kedagi nii armastanud, kul mind?

Armas olemus: Ma ütlesin sulle juba, et ei.

Luuletaja: Aga... (ohkab.)

Armas olemus: See oli minu peigmees.

Luuletaja: Oleks palju parem, kui sa nüüd
sugugi tema peale ei mõtleks.

Armas olewus: Mis sa teed? . . . jäta jä-
rele . . .

Luuletaja: Rujutame endile ette, et meie
praegus kufagil India nõialossis oleme.

Armas olewus: Seal pole wiisisti meeste-
rahwad nii pahad, kui sina.

Luuletaja: Kui rumal — kui jumalik rumal
sa oled!—ah, kui sa teaksid, mis sa mulle
oled.

Armas olewus: Koh.

Luuletaja: Aga miks sa mind tõukad? Ma
ei tee ju sulle weel midagi.

Armas olewus: Dota, korset pigistab mind.

Luuletaja: (lihtsalt.) Siis wõta ta ära.

Armas olewus: Jah, aga sa pead siiski
mõistlik olema.

Luuletaja: Ei.

Armas olewus: (tõuseb üles ja wõtab korseti
ära.)

Luuletaja: (jäab sohwa peale istuma.) Ütle,
kas sind ei huvita minu nimi?

Armas olewus: Tõde poolest, jah—?

Luuletaja: Ma ütlen sulle parem oma warju-
nime.

Armas olewus: Mis wahet seal on?

Luuletaja: Minu warjunimi on see, mille
all ma kui kirjanik tuttav olen.

Armas olewus: Sa ei kirjuta siis mitte oma pärisnime alla?

Luuletaja: (ligineb temale).

Armas olewus: Ah... jäta järele... ei...

Luuletaja: Kuida kõik sinu juures lõhnab! Otse nimaštawalt! (juudleb tema rinda).

Armas olewus: Sa kähristad mu särgi pu-ruks.

Luuletaja: Ara... ära... kõik, mis üle- liigne on!

Armas olewus: Aga, Robert?

Luuletaja: Ja nüüd astume meie India lossi.

Armas olewus: Ütle enne, kas sa mind tõesti armastad?

Luuletaja: Ma jumalдан sind. (juudleb teda palawalt.) Ma jumalдан sind, mu ainus wara, mu kewade.. mu....

Armas olewus: Robert... Robert...

Luuletaja: See oli taewalik õnn... Ma nimetan ennast...

Armas olewus: Robert, o, minu Robert!...

Luuletaja: Minu nimi on Bibiz.

Armas olewus: Mispärašt siis niimoodi?

Luuletaja: Minu nimi ei ole küll Bibiz, aga ma nimetan ainult ennast nii... Ma loo- dan, see nimi pole sulle just mitte tund- mata?

Armas olewus: Ei tea.

Luuletaja: Sa ei tunne Bibizi? Sa oled jumalik omas teadmatuses! Aga on see siis võimalik?! Sa ütled muidu niisama, et sa seda ei tunne, eks ole tõsi?

Armas olemus: Jumala eest, ma ei ole seda kunagi lugenud.

Luuletaja: Kas sa siis teatris ei käi?

Armas olemus: O, miks mitte! Paar päeva tagasi olin ma ühega . . . j. t.—oma sõbranna onuga operis.

Luuletaja: Hm . . . tähendab Burgteatris sa ei käi?

Armas olemus: Sinna ei saa ma prii piletit.

Luuletaja: Ma saadan sulle pileti.

Armas olemus: Väga hea. Aga ära unusta! Minult siis, kui midagi lõbusat mängitakse.

Luuletaja: Jah . . . lõbusat . . . aga kumba ei armasta sa vaadata, mis?

Armas olemus: Mitte just heameelega.

Luuletaja: Ka siis mitte, kui see tükk minu kirjutatud oleks?

Armas olemus: Noh?—sinu kirjutatud? Sa kirjutad siis teatrile?

Luuletaja: Ma süütan tule põlema. Ma pole siud sest filmapilgust, kus sa minu armukeseks said, dieti veel näinudgi. Mu ingel! (süütab küünla põlema.)

Armas olemus: Aga . . . ma häbenen. Anna mulle vähemast tekk peale.

Uuletaja: Pärast! (ta astub küünal käes tema juurde ja silmitseb teda kaua.)

Armas olewus: (katab näo kättega finni)
Aga, Robert!

Uuletaja: Sa oled ilus, ja oled iludus, wõib olla, loodus ise, ja oled pühadus, mis en-
nast lihtsuses awaldab! . . .

Armas olewus: Mi! sa tilgutad stearini mu peale! Kui ettewaatmata ja oled.

Uuletaja: paneb küünla kõrvale.) Sa armas-
tad ainult mind; ja armastaksid ka siis
mind, kui ma lihtne poesell oleksin. See
rõemustab mind. Kuid ma pean siiski üt-
lema, et ma weel praeguse filmapilguni
kahtlen; ütle tõtt, kas ja tõepoolest ei tead-
nud, et ma Bibiz olen?

Armas olewus: Ma ei mõista, mis ja mi-
nult tahad? Ma ei tunne ühtegi Bibizit.

Uuletaja: Säh sulle nüüd kuulus! Unusta
kõik, mis ma sulle ütlesin, unusta ka see
nimi ära, mida ma sulle nimetasin. Ma
olen sinu Robert, ja ei keegi muu. Ma
naljatasin. (naljatab.) Ma ei ole sugugi
kirjanik ma olen poesell ja õhtutel mängin
ma rahwalaulikutele klaveri peal kaasa.

Armas olewus: Nüüd ei mõista ma midagi
enam . . . ja miks ja niimoodi mulle otsa-
waatad? Mis sinuga on?

Uuletaja: Kui imelik, mu kallis, kunagi pole
minuga seda juhtunud: mul on pisarad sil-

mis. Sina oled mind sügavasti liigutanud. Meie jääme alati üksteise juurde, eks ole tõsi? Meie saame üksteist palawalt armastama.

Armas olewus: On see ikka tõsi, mis sa rahwa laulikuteft kõnelesid.

Euuletaja: Jah, aga ära küsi enam. Kui sa mind armastad, siis ära küsi enam midagi. Ütle, wõid sa mõneks nädalaks täiesti wabaks saada?

Armas olewus: Kuida—mõneks nädalaks?

Euuletaja: Jah, et siit ärasõita?

Armas olewus: Arasõita!? Kuidas oleks see wõimalik? Mis ütleks ema? Ilma minuta oleks kodus kõik pahempidi.

Euuletaja: Ma kujutan omale ette, kuidas meie kähkessi, kusahil kangel metsa tihnikus, looduse rüppes, põesaste ja lillede keskel mõned nädalad mööda saadaksime... Loodus... looduse keskel... Ja siis, ühel ilusal päewal — Sumalaga... Meie lahkusime üksteisest ja sammuksime kumbgi oma rada mööda — teadmata kuhu.

Armas olewus: Sa kõneled juba lahkusmisest! Aga mina mõtlesin, et sa mind armastad!

Euuletaja: Nimelt sellepärast (kummardab tema üle ja juudleb teda otja peale.) Sa armast olewus!

Armas olewus: Koh wõta tugewamini minu ümbert kinni, mul on külm.

Luuletaja: Sul on juba aeg riidesse panna.
Dota ma panen weel paar küünalt põ-
lema.

Armas olewus: (tõuseb üles.) Ära waata
fiia! . . .

Luuletaja: Hea küll. (afna juures.) Ütle, mu
armas, oled ja õnnelik?

Armas olewus: Mida sa sellega mõtled?

Luuletaja: Ma küsin üleüldse kas ja õune-
lik oled?

Armas olewus: Wõiks parem olla.

Luuletaja: Sa mõistad mind. Oma perekond-
lise seisukorra üle oled ja mulle juba kül-
lalt jutustanud. Ma tean, et sa mõni print-
sejs ei ole. Ma küsin, kui sa kõiki seda
umustad, kui sa lihtsalt tunned, et sa elad
ja liigud . . . Tunned sa üleüldse, et sa
elad?

Armas olewus: Du sul kammi?

Luuletaja: (läheb toob kammi, annab tema kätte
ja waatab temale otja.) Mu Jumal, kui nõi-
duslik sa oled!

Armas olewus: Ah . . . pole tarwis . . .

Luuletaja: Jää minu juurde, jää fiia! Ma
toon sulle midagi süüa ja . . .

Armas olewus: Du juba hilja.

Luuletaja: Kell ei ole weel üheksa.

Armas olewus: Ei, mu armas, ma pean
ruttama.

Euuletaja: Millal meie jälle üksteist näeme?
Armas olewus: Millal jüna mind jälle näha tahad?

Euuletaja: Homme.

Armas olewus: Mis päew homme on?

Euuletaja: Laupäew.

Armas olewus: Ei, siis on mul wõimata, ma pean ma noorema õega meie eestkostja juurde minema.

Euuletaja: Nõnda siis, pühapäewal . . . hm . . . pühapäewal . . . Waata, kuidas asi on: ma ei ole mitte Bibiz, aga Bibiz on üks minu hea sõber. Teine kord, kui juhtub, siis tutwustan ma teid. Pühapäewal nimelt mängitakse ühte tema tükki. Ma saadan sulle pileti ja pärast saadan sind teatrilt siia. Sa ütled siis mulle, kuidas tükk sulle meeldis. Nõnda läheb?

Armas olewus: Tuba jälle see Bibiz! Mis mul selle Bibiziga tegemist!

Euuletaja: Siis alles saan ma sind täiesti tundma, kui sa oma arwamist selle tüki kohta oled avaldanud.

Armas olewus: So . . . Ma olen walmis.

Euuletaja: Vähme, mu kallim!

(mõlemad ära).

Luuletaja ja näitlejanna.

Tuba küllawõerastemajas. Kewadine õhtu; nurmed ja künnad on kuu walgusega üle külwatud, aknad on lahti. Kui näitlejanna ja luuletaja sisse astuwad, kustub küünal wiimase käes ära.

Luuletaja: D. . .

Näitlejanna: Mis on?

Luuletaja: Küünal. . . aga tuld ei ole meil tarwisgi. Kuu annab juba küllalt walgust. Suurepäraline!

Näitlejanna: (langeb forraga akna juurde toolile, käja palwetamiseks kookupannes).

Luuletaja: Mis sinuga on?

Näitlejanna: (waikib).

Luuletaja: Mis sa seal teed?

Näitlejanna: (pahajest). Kas sa ei näe, et ma palwetan?

Luuletaja: Usud sa Jumalat?

Näitlejanna: Muidugi. Mis sina siis mõtled?

Luuletaja: Wõi nii!

Näitlejanna: Tule, lange minu kõrwale põlwe peale. Palweta ometi üks kordgi. See ei tee sulle halba.

Luuletaja: (langeb tema kõrwale põlwe peale ja wõtab tema ümbert kinni).

Näitlejanna: Ah, sa püha mees! (tõuseb). Aga tead sa kelle poole ma palwetafin?

Luuletaja: Ma loodan — Jumala poole?

Räitlejanna: (sügawa pillega). O, ja muidugi! Sinu poole jaatsin ma oma palwed.

Luuletaja: Mis sa siis aknast wälja waatasid?

Räitlejanna: Parem ütles mulle, mis urkasid ja mind toonud oled, eksitaja?

Luuletaja: Aga, kallim, see oli ju sinu oma plaan. Sa igatseksid linnast wälja ja niimelt siia.

Räitlejanna: Noh, ja kas ei olnud mul õigus?

Luuletaja: Muidugi. Siin on suurepäraline! Mõtles ainult: kahe tunni sõit Wiinist — ja täieline waikus. Ja mis koht see weel on... misjugune ümbrus!

Räitlejanna: Mis? Sa wõiksid ka midagi luuletada, kui sul juhtumise kombel terakene annet oleks?

Luuletaja: Oled sa kord juba siin olnud?

Räitlejanna: Kas ma siin olen olen olnud? Ha! Siin olen ma terwed aastad elanud.

Luuletaja: Kellega?

Räitlejanna: Noh, Frituga, muidugi.

Luuletaja: Ah, so!

Räitlejanna: Ma jumaldasin seda inimest!

Luuletaja: Sa oled seda mulle juba jutustanud.

Räitlejanna: Olge head — ma wõin ju ka ära minna, kui sul minuga igaw on!

Luuletaja: Igaw... Sa ei aimagi mis sa mulle oled... Sa oled — terve ilm...

Sumalus, genius . . . ja . . . oled pühadus, mis ennast lihtsuses avaldab . . . Jah, fina... Aga ja ei peaks praegusel filmapilgul mitte kriiku üle kõnelema.

Näitlejanna: See oli eksitus minu poolt! Hm . . .

Luuletaja: Väga hea, et ja ise sellest arusaad.

Näitlejanna: Tule süia, suudle mind!

Luuletaja: (suudleb teda.)

Näitlejanna: Koh, ja nüüd soovime üksteisele head ööd! Sumalaga kallim!

Luuletaja: Mis ja sellega tahad ütelda?

Näitlejanna: Asi on õige lihtne. ma heidan puhkama!

Luuletaja: Jah, ma mõistan, aga mis sinu soovisega puutub . . . kus siis mina magama pean?

Näitlejanna: Selles majas on wist weel teisa tubasid.

Luuletaja: Teised toad ei meelita mind sügugi. Tõhin ma küünla põlema süüdata?

Näitlejanna: Jah.

Luuletaja: (paneab öölauale olewale küünlale tule otja.) Mis sügune ilus toakene . . . Sa kui pühalik . . . Igal pool kujud ja pühad pildid . . . Suwitaw oleks wähe aega nende inimestega siin kooselada . . . hoopis teine maailm. Üleüldse tunneme meie teiste elu ja olu liiga wähe.

Näitlejanna: Ära lobise tühja, anna parem laua pealt minu käefott süia.

Euuletaja: Siin, kallim.

Näitlejanna: (wõtab kottist wäikese pildi wälja paneb jelle oma woodi juurde öölauda peale.)

Euuletaja: Mis see õn?

Näitlejanna: Madonna.

Euuletaja: See on alati sinuga?

Näitlejanna: See on minu kaitseingel. Aga nüüd mine ära, Robert.

Euuletaja: Mis nalja sa minuga teed? Ma aitan sind riidest lahti wõtta?

Näitlejanna: Ei, mine ära.

Euuletaja: Aga millal ma tagasi pean tulema?

Näitlejanna: Kümne minuti pärast.

Euuletaja: (juudleb teda.) Nägemiseni!

Näitlejanna: Kuhu sa siis lähed?

Euuletaja: Ma jalutan afrika all edasi tagasi. Ma armastan wäga öösetel jalutada. Siis tulewad mulle minu paremad mõtted pähe... Sinu läheduses... igatsus sinu järele südames... see tõstab mu luulelendu...

Näitlejanna: Sa kõneled kui idiot...

Euuletaja: (haawatult). Teised naesterahwad oleksiwad, wõib olla, ütelnud... kui luuletaja.

Näitlejanna: Aga mine siis juba fords. Aga waata, et sa seal toatüdrufuga tegemist ei tee...

Euuletaja: (lähed ära).

Näitlejanna: (võtab ennast riidest lahti. Ta kuulab puu trepi peal luuletaja sammusid ja astub siis järgiväl akna juurde. Vaatab aknast alla ja kutsub luuletajat nähes jõinal.)
Tule!

Luuletaja: (tuleb ruttu; jookseb näitlejanna juurde, kes juba woodisse on jõudnud heita ja kiiinla ära on kustutanud.)

Näitlejanna: Noh, nüüd istu siia ja jutusta midagi.

Luuletaja: (istub tema juurde woodi ääre peale.)
Du sul külm? Pean ma akna kinni panema?

Näitlejanna: Oh, ei!

Luuletaja: Millest ma siis jutustama pean?

Näitlejanna: Noh, sellest, keda sa praegusel filmapilgul petad.

Luuletaja: Rahjaks ei ole see veel sündinud...
Ma mõtlesin nimelt see fakt...

Näitlejanna: Rahusta ennast, ka mina petan kedagi.

Luuletaja: Seda on kerge uskuda.

Näitlejanna: Ja keda sinu arvates?

Luuletaja: Noh, tead, kallim, sellest ei ole mul aimugi.

Näitlejanna: Urwa üles.

Luuletaja: Dota... direktori?

Näitlejanna: Ei, jõbrakene, ega ma koorilauljanna ei ole.

Luuletaja: Ma mõtlesin ainult...

Räitlejanna: Arwa edasi.

Luuletaja: Tean: ja petad oma sõpra Bennot?

Räitlejanna: Ha! See inimene ei armasta üleüldse naesterahwaid... Kas ja siis ei tea, et tal posteljoniga armuühendus on!?

Luuletaja: Du see wõimalik?!

Räitlejanna: Koh, säh, juudle mind parem.

Luuletaja: (wõtab tema ümbert finni.)

Räitlejanna: Aga... Mis ja teed?!

Luuletaja: Ara piina mind niimoodi!

Räitlejanna: Tead, Robert, tule heida siia minu kõrwale woodisse.

Luuletaja: Läheb.

Räitlejanna: Ruttu, ruttu!

Luuletaja: Jah... kui see minu teha oleks olnud, ma oleksin juba ammu... kuuled ja?

Räitlejanna: Mis?

Luuletaja: Seal laulawad kilgid.

Räitlejanna: Sa oled hull peast, kallim, siin ei olegi kilksid.

Luuletaja: Aga ja kuuled ju ometi, kuidas nad laulawad?

Räitlejanna: Koh, tule siis juba kord!

Luuletaja: Siin ma olengi!

Räitlejanna: Aga ole nüüd wakka... Iss-tasa...

Luuletaja: Aga miks siis nii?

Näitlejanna: Sa unistad muidugi armu-
ühendusest minuga?

Euuletaja: Ma arvan, see paistab juba kül-
lalt selgesti välja.

Näitlejanna: Noh, seda igatseswad paljudgi.

Euuletaja: Aga kahtlemata on minul praegu-
sel filmapilgul selleks kõige rohkem lootusi
— mis?

Näitlejanna: Tule siis jüa, mu kikk. Sel-
lest filmapilgust saadik nimetan ma sind
kilkiks.

Euuletaja: Hea küll...

Näitlejanna: Noh, ütke, keda ma petan?

Euuletaja: Keda? ... Võib olla, et mind...

Näitlejanna: Mu sõber, sul on kardetaw
peaju põletik.

Euuletaja: Wabest ehk teda... keda sa ialgi
näinud ei ole... keda sa ei tunne, kes
sulle saatuse poolt määratud on ja keda sa
otsid, aga ei leia?

Näitlejanna: Ole hea, ära kõnele nii kole
rumalasti.

Euuletaja: Kui imelik... ja fina... võiks
armata, et fina... Ei, see tähendaks —
finult kõige paremat, kõige kõrgemat ära
kiskuda. D...

Näitlejanna: See on juiski parem, kui ru-
malates näitemängudes kaasamängida...
Mis sa arwad?

Luuletaja: Noh, ma mõtlen — on õige hea, et sa wabest ka mõistlikudes näitemängudes kaasamängid.

Mäitlejanna: Sa, justunud inimene, mõtled wist küll oma kirjutatud näitemängu?

Luuletaja: Ja muidugi.

Mäitlejanna: (tõsijest.) Ja, see on suur töö!

Luuletajaja: Jah?...

Mäitlejanna: Sa oled suurwaim, Robert!

Luuletaja: Hm... Aga ütle, miks sa üle- eila mängida ei tahtnud. Sa olid ju täiesti terve?

Mäitlejanna: Ma tahtsin jind wihastada.

Luuletaja: Aga miks siis? Mis ma sulle teinud olen?

Mäitlejanna: Sa olid liig iseteadew.

Luuletaja: Kuidas nii?

Mäitlejanna: Kõik teatris armawad seda.

Luuletaja: So-oh?

Mäitlejanna: Aga mina ütlesin neile, et sellel inimesel õigus on iseteadew olla.

Luuletaja: Ja mis nad sulle selle peale wastasiwad?

Mäitlejanna: Mis neil wastata oli? Ma ei kõnele ju kellegiga.

Luuletaja: Ah nii.

Mäitlejanna: Nad kihwtitaksiwad mind kõige parema meelega ära, aga see ei pea neil mitte forda minema.

Vuuletaja: Ära mõtle enam teiste peale. Rõdemusta, et meie kahekesi oleme ja ütle mulle, et sa mind armastad.

Räitlejanna: Soovid ja veel muud tunnistusi?

Vuuletaja: Koh, tõendatud ei ole see veel mitte.

Räitlejanna: Tore! Mis sul siis veel puudub?

Vuuletaja: Kui paljudele ja juba oma armastust selkombel tõendanud oled, kas sa siis kõiki neid armastasid?

Räitlejanna: Oh, ei. Armastanud olen ma ainult ühte.

Vuuletaja: (kaijutab teda.) Mind?...

Räitlejanna: Fritzu.

Vuuletaja: Aga mina, Robert? Mis mina julle siis olen, kui sa praegusel filmapilgul Fritzu peale mõtled?

Räitlejanna: Sina? Üks minu tujudest.

Vuuletaja: Tänan sind awaliku oleku eest.

Räitlejanna: Koh, ütle, kas ei ole sul põhjust uhke olla?

Vuuletaja: Mille üle siis?

Räitlejanna: Ma mõtlen, et sul selleks põhjust oleks.

Vuuletaja: Ah soo... jelle üle?

Räitlejanna: Koh, muudugi selle üle, mu fiik! Aga mis uendega on? Laulavad nad veel?

Vuuletaja: Wahetpidamata. Kas sa ei kuule?

Näitlejanna: Muidugi kuulen. Aga need on — konnad, mu sõber.

Euuletaja: Sa eksid; konnad krooksuwad.

Näitlejanna: Muidugi krooksuwad.

Euuletaja: Aga mitte siin, mu laps, siin laulavad filgid.

Näitlejanna: Sa oled kõige kangekaelsel elukas, keda ma ial näinud olen. Suudlemind, mu konn!

Euuletaja: Ma palun sind, ära nimeta mind niimoodi. See teeb mind nerwiliseks.

Näitlejanna: Aga, kuidas ma sind siis nimetama pean?

Euuletaja: Sa tead ju: minu nimi on Robert.

Näitlejanna: Ah, see on liig rumal.

Euuletaja: Ma palun mind siiski nimepidi nimetada.

Näitlejanna: Olgu siis. Robert, suudlemind... ah... (ta suudleb teda.) oled sa nüüd rahul, mu konn? Ha-ha-ha-ha!

Euuletaja: Tõhin ma paberossi suitsema panna?

Näitlejanna: Anna mulle ka üks.

Euuletaja: (võtab öölaua pealt kaks paberossi, tõmbab mõlemad põlema ja ulatab ühe siis näitlejannale.)

Näitlejanna: Sa ei ole veel minu eilase mängu kohta mitte sõnagi lausunud.

Euuletaja: Misfuguse mängu kohta?

Näitlejanna: Misjugu se . . .

Luuletaja: Ah ja, ma ei olnud teatris.

Näitlejanna: Tahad mist nalja teha?

Luuletaja: Sugugi mitte. Pärast seda, kus
ja enmast üleila haigeks tegid, mõtle sin
ma, et sa weel täiesti terve ei ole ja ei
tulnud sellepärast.

Näitlejanna: Kahju . . .

Luuletaja: Jah?

Näitlejanna: See oli tormiline mõit. Waa-
tajad saalis kahwatasiwad . . .

Luuletaja: Sa nägid seda näitelawalt?

Näitlejanna: Benno ütles: mu laps, sa
mängisid, kui jumalanna!

Luuletaja: Hm! . . . Aga üleila olid sa
haige?

Näitlejanna: Muidugi olin ma haige, ja
tead mispärast? Igatsusest sinu järele.

Luuletaja: Ennist ütlesid sa, et sa mind wi-
hastada olid tahtnud ja sellepärast ei män-
ginud.

Näitlejanna: Sa ei aimagi, kuidas ma sind
armastan. See ei liiguta sind sugugi? Ter-
wed ööd otja olen ma kui palawikus! Re-
likümmend kraadi, Jumala eest!

Luuletaja: Tuju tarwis on see palawus küll
natuke liiga suur.

Näitlejanna: Sa nimetad seda tujuks? Ma
suren armastusest sinu wastu, aga sina
nimetad seda tujuks?

Euuletaja: Aga Friis?

Näitlejanna: Friis? . . . Ara tuleta jeda
junnitöolist mulle enam meelbegi!

Näitlejanna ja krahw.

Näitlejanna toredasti sisesjeatud magamise tuba. Kell 12 päeval. Akna kardinad on alla lastud. Öblaual põleb küünel; näitlejanna lamab woodis. Teki peal on palju ajalehti. Krahw tuleb. Tal on draguni ohwitseri munder seljas. Seisatab ukse juures.

Näitlejanna: A, krahw!

Krahw: Teie maman lubas, muidu ei oleks ma mitte . . .

Näitlejanna: Olge head, palun lähemale astuda.

Krahw: Suudlen Teie käefesi. Pardon—mullitfalt tules . . . ei näe ma siin mitte midagi. So . . . wõi siin Teie oletegi. (woodi juures). Juudlen Teie käefesi.

Näitlejanna: Istuge, krahw.

Krahw: Maman ütles mulle, et Teie mitte täiesti terve ei ole . . . Loodan, et mitte midagi tõsist?

Näitlejanna: Ei midagi tõsist, see tähendab mitte nüüd enam. Ma olin suremas haige!

Krahw: O, mu Jumal! On see wõimalik?

Näitlejanna: Igal juhtumisel on see Teie poolt wäga sõbralik, et Teie mind waatama tulite.

Krahw: Suremas haige! Aga alles eila mängisite Teie kui jumalanna!

Näitlejanna: Tore wõit, mis?

Krahw: Suurepäraline!! . . . Kõik on otse waimustatud. Gnefjest ma ei kõnelegi.

Mäitlejanna: Tänan Teid ilusate lilledede eest.

Krahw: O, palun wäga.

Mäitlejanna: (näitab filmadega juure lilleforwi peale, mis akna juures laua peal seisab). Seal nad ongi!

Krahw: Gila matšiwad nad Teid lilledega ja pürgadega üleni finni.

Mäitlejanna: Kõik need jätšin ma oma riidessepanemise tupp. Minult üksi Teie forwi wõtšin ma ühes.

Krahw: (juudleb tema käsa). See on Teie poolt wäga armastusewääriline tegu.

Mäitlejanna: (wõtub forraga krahwi käest finni. ja juudleb jeda).

Krahw: O, mis Teie teete . . .

Mäitlejanna: Urge kartke, krahw, see ei kosta Teid millegiksgi.

Krahw: Teie olete imelik olewus . . . Ma ütlesin arusaamata, wäga arusaamata. (pause).

Mäitlejanna: Noh, preili Birken on enam arusaadawam.

Krahw: Ja muidugi, wäikene Birken ei ole kellegi mõistatus . . . see tähendab, ma olen temaga ainult pealiskaudselt tuttaw.

Mäitlejanna: Mis weel . . .

Krahw: Üskuge mind. Aga Teie olete mulle mõistatusüks, mida ma alati olen püüdnud üles arvata. Kui kaua aega ma sellest lõbust ilma pidin olema: eila nägin ma Teid näitelatval... esimest korda.

Mäitlejanna: On see võimalik?

Krahw: Rahjaks jah. Waadake, teatriga on lugu minu juures õige täbar. Ma olen harjunud hilja lõunat sööma... nõnda et, kui ma teatri jõuan, kõige huwitavam juba möödas on. Et ole tõsi?

Mäitlejanna: Tähendab, tänasest päevast saadik hakate Teie warem lõunat sööma?

Krahw: Jah, ka mina olen seda juba mõtelnud. Warem, ehk sugugi mitte. Pealegi, mis lõbu see ka on—jüüa, kuna...

Mäitlejanna: Oh, mis sugused teised lõbud on siis veel võimalikud, teile, wanakestele, kes endid nooreks teha püüavad?

Krahw: Ka mina küsin seda tihti eneselt. Aga mind wanakeseks nimetada on siiski ikka veel võimata. Ei, siin peab mõni teine põhjus olema.

Mäitlejanna: Teie arvate?

Krahw: Jah. Lulu, näituseks, ütleb, et ma mõtteteadlane olen. Teate, tema arvamise järele, mõtelda ma liig palju.

Mäitlejanna: Jah?... Mõtlemine — see on õnnetus.

Krahw: Mul on liig palju waba aega, jellepärast ma alati mõtlengi. Mulle näitas waremalt, et kui ma Wiini ametisje saan, siis mul palju parem oleks. Seal wõib ennast wähe lahutada ja erutada. Aga lõpeks—on siin lugu niisama, kui sealgi...

Mäitlejanna: Kus „seal“?

Krahw: Noh, seal — Ungria karukoobastes, kus ma oma karnisoniga seisma pidin.

Mäitlejanna: Ja mis Teie seal Ungrias siis üleüldse tegite?

Krahw: Noh, iseenesestgi mõista, teenisin.

Mäitlejanna: Aga miks Teie nii kauaks sinna jäite.

Krahw: Tuli ette.

Mäitlejanna: Seal wõib ju igawuse pärast hulluks minna?

Krahw: Kuidas nii? Tööd on seal rohkem kui siin. Noori nekrutid õpetada, hobuseid ette walmistada... ja siis, ka ümbrus ei ole seal sugugi nii halb, kui mõeldakse. Sealai ja mõetmata lagendil... päikese tõusud ja loojaminekud... kahju, et ma kunstnik ei ole. Sealt oleks mõnegi ilusa pildi wõinud maalida. Meil polkus oli üks kunstnik, nimega Spleni ja... aga mis rumalaid lugusid ma Teile jutustan?

Mäitlejanna: O, olge head, ma kuulen Teid juure huwitusega.

Krahw: Teate, Teiega on mul nii keage justustada; Lulu ütles seda mulle, — aga seda tuleb ju nii arva ette . . .

Näitlejanna: Noh, Ungrias muidugi . . .

Krahw: Wiinis niisama ka! Inimesed on igal pool ühesugused; kus neid rohkem on seal on muidugi kitsam ruum ja see on kõik see wähe. Ütelge, armastate Teie inimesi?

Näitlejanna: Mina? Ma wihkan neid! Ma ei wõi kedagi silmaotsas sallida! Ja ma ei näe ka kedagi. Ma olen alati üffi ja fiia minu juurde ei lase ma kedagi.

Krahw: Oh . . . Ja, — ka mina kujutasin omale Teid, kui inimeste wihkajat, ette. Kunstis tuleb seda tihti ette. Kui ja kõrgemate huiwituste tarwis elama pead, siis . . . Aga teisest küljest jälle — Teie teate ju ometi mis tarwis Teie elate?

Näitlejanna. Kes Teile seda ütles? Mul pole aimugi mis tarwis ma elan!

Krahw: Lubage, aga auu . . . kuulsus . . .?

Näitlejanna: Arwate Teie, et selles õnn on?

Krahw: Önn? Wabandage, aga õnne ei ole kufagil. Ja üleüldse ei olegi seda olemas, millest nii palju kõneldakse . . . näituseks, armastus. See on ka midagi õnne sarnast.

Näitlejanna: Teil on õigus.

Krahw: Lõbumaitsemine . . . joowastus . . . teine asi, — siin on midagi reallikku. Ma

maitjen lõbu . . . wäga hea, ma tean seda wähemast, et ma lõbu maitjen. Ehk ma olen joowastatud — ka see on tuntaw asi. Aga on see kõik möödas, — siis on ta möödas . . .

Näitlejanna: (tähenduserikalt). Jah, möödas!

Krahw: Noh, aga kui meie neid filmapilkusid finni püüda ei osta, kui meie tulewikust ehk minewikust unistama hakame, siis . . . on kõik kadunud. Tulewik on furb . . . minewik kindluseta, ühesõnaga—ei tea mis me tegema peame: Kas ei ole mul õigus?

Näitlejanna: (tema logika üle juuri filmi tehese, noogutab jaatawalt peaga.) Teie saate elumõttest õieti aru.

Krahw: Teate, kes kord juba sellest aru on saanud, sellel on täiesti ükskõik kus ta elab, kas Wiinis, wõi Steinamangeris. Ütleme näituseks . . . aga kuhu ma oma kübara wõiksin panna! Tänan Teid . . . Millest meie nüüd kõnelesime . . .?

Näitlejanna: Steinamangerist.

Krahw: Ah ja, täiesti õige. Nõnda siis — nagu ma kord juba tähendasin — ei ole see wabe kuigi suur. Istun ma õhtutel Casinos wõi klubis — see on täiesti ükspuhas.

Näitlejanna: Aga kuidas on siis armastusega lugu?

Krahw: Kui selle sisse uskuda, siis leidub alati keegi, kes sind armastab.

Näitlejanna: Näitusüks, väikene Birken?

Krahw: Ma ei tea tõe poolest, miks Teie alati väikese Birkeni peale tähendate?

Näitlejanna: Aga ta on ju ometi Teie armuke?

Krahw: Kes teile seda ütles?

Näitlejanna: Kõik teavad seda.

Krahw: Peale minu,—imelik.

Näitlejanna: Tema pärast olete Teie ka kahewõitlusel olnud.

Krahw: Võib olla, et ma ka mahalastud juba olen, aga mina seda märkanud ei ole.

Näitlejanna: Noh, krahw, Teie olete nähtavasti auumes. Istuge lähemale.

Krahw: Kui lubate—heameelega.

Näitlejanna: Siia. (tõmbab teda oma poole ja sülitab käega tema juukseid). Ma teadsin et teie täna tulete!

Krahw: Kuidas nii?

Näitlejanna: Ma teadsin seda juba eila teatris.

Krahw: Kas Teie mind näitelamalt nägite?

Näitlejanna: Aga inimene! Kas Teie siis tõesti ei märkanud, et ma ainult Teile mängisin?

Krahw: See ei või võimalik olla . . .

Näitlejanna: Mul oli tundmus, otsegu oleks mul tiivad kasvanud, kui ma Teid esimeses reas nägin.

Krahw: Tiivad? Minu pärast? Ma ei aimanudgi, et Teie mind nägite.

Näitlejanna: Teie wiite mind oma külmu-sega meeleheitmisjale!

Krahw: Jah, aga . . .

Näitlejanna: „Jah, aga“, wõtke wähemast oma mõel maha!

Krahw: Kui Teie lubate. (wõtab mõega wööst ära, paneb selle püsti woodi najale).

Näitlejanna: Suudle siis mind, suudle!

Krahw: (suudleb teda; näitlejanna ei lasse teda enam oma käte wahelt lahti).

Näitlejanna: Ah, parem oleks olnud, kui ma sind ialgi poleks tundma õppinud.

Krahw: Ei, parem on siis juba nii.

Näitlejanna: Krahw, Teie olete filmafirja-teender!

Krahw: Mina? Misparast?

Näitlejanna: Mõtlege ometi, — kui õnnelik iga teine Teie asemel praegusel filmapilgul oleks!

Krahw: Ka mina olen õnnelik.

Näitlejanna: Aga mina wõtlesin hoopis teinti. Miks ja mulle selkombel otsa waatad? Mulle näitab, nagu kardaks Teie mind?

Krahw: Ma ütlesin juba, et Teie mulle mõisatuseks olete.

Näitlejanna: Ah, jätke juba ford om mõtetarkus... Istu siia minu juurde. Ja nüüd palu minult midagi... Sa võid kõik saada, mis sa ial tahad. Sa oled liig ilus!

Krahv: Nõnda siis — ma palun luba (suudleb tema kätt.) täna õhtul tulla.

Näitlejanna: Täna õhtul... ma mängin.

Krahv: Pärast näitemängu.

Näitlejanna: Midagi muud ei palu sa enam?

Krahv: Hm, ma palun veel midagi, aga pärast näitemängu.

Näitlejanna: (haawatult). Siis saad sa kaua paluda, õnnetu variseer.

Krahv: Waata, kallim, meie võime üksteisega täiesti awalikud olla... Mina leian et pärast näitemängu selleks palju parem ja kohasem aeg oleks... Pealegi oleks siis siin sõbralikum, kui nüüd, kus iga filmapill keegi uksest sisseastuda võib...

Näitlejanna: Üst on võimata väljaspoolt lahti teha — kui ta lükkus on.

Krahv: Waata, ma arvan, et ei maksaks enneaegu fergemeelselt seda ära rikkuda, mis ometi ilus saaks olema... ja võiks olla...

Näitlejanna: Võiks olla?...

Krahv: Hommikul, õigust ütelda, on armastus mulle wastik.

Näitlejanna: Noh, tead, sina oled üks kõige weidramatest, seda ma ial näinud olen.

Krahw: Ma ei kõnele mitte teatud naesterahwastest... nendega on see ükskõik millal. Aga naesterahwas, nagu sina... enne pruukosti... ei... tead... ei!

Näitlejanna: Mu Zumal, misjugune kombe ori!

Krahw: Sa mõistad ometi, mis ma ütelda tahtsin... eks ole tõsi? Mulle paistab see küll nii olevat...

Näitlejanna: Kuida sa seda siis omale ettefujutad?

Krahw: Ma mõtlen... Ma ootan sind pärast etendust kõllaga ja siis sõidame kusagile õhtust sõõma...

Näitlejanna: Ma ei ole mitte preili Birken.

Krahw: Seda ma ka ei ütle. Ma arwan, et kõigeks peab tuju olema, ja tuju tuleb mul alles pärast õhtusõõki. Pärast seda — ja see on kõige parem — sõidame ühes siia, siis...

Näitlejanna: Ja mis siis?

Krahw: Siis... sünnib kõik nagu kord ja kohus...

Näitlejanna: Istu siis ometi lähemale... lähemale!

Krahw: (istub woodi peale). Padjad lõhnawad... on see reseeda?

Näitlejanna: Siin on liig palaw, eks ole?

Krahw: (kummardab tema üle ja juudleb teda kaela peale.)

Näitlejanna: O, krahw, see on ju Teie eeskawa rikkumine?

Krahw: Kes Teile jeda ütles? Mul ei ole ühtegi eeskawa.

Näitlejanna: (tömbab teda oma juurde).

Krahw: Siin on tõe poolest liig palaw.

Näitlejanna: Arwad ja! Ja nii pime, nagu oleks juba õhtu käes... (surub teda kirglijest oma wastu). Õhtu... õh... Pane oma silmad kinni, kui sul liig walge on...

Krahw: (ei pane enam wastu).

Näitlejanna: Noh, ja mis ja nüüd tuju lohta ütled, wariseer?

Krahw: Sa oled wäikene kurat!

Näitlejanna: Mis sõna see on?

Krahw: Noh siis — ingel.

Näitlejanna: Sinust oleks näitleja pidanud jaama. Tõe poolest. Tead, ja tunned naesterahwaid! Aga tead, mis ma otsustanud olen?

Krahw: Noh?

Näitlejanna: — Sinuga mitte ial enam kokkusaada.

Krahw: Mifs mitte?

Näitlejanna: Ei, ei. Sa oled liig kardetaw. Sa wõid naesterahwa hulluks teha.

Krahw: Aga...

Räitlejanna: Olge head tuletage meelde, et ma minut aega tagasi Teie armukene olin.

Krahw: Seda ei unusta ma ialgi ära.

Räitlejanna: Aga kuidas täna õhtuga jääb?

Krahw: See tähendab?

Räitlejanna: Sa pidid ju mind pärast näitemängu tõllaga ootama?

Krahw: Sa muidugi . . . noh, ütleme — ülehomme.

Räitlejanna: Aga mis tähendab — „ülehomme“? Meie kõnelesime ju täna õhtust?

Krahw: Hm . . . jellel poleks mingi mõtet.

Räitlejanna: Wanake!

Krahw: Sa ei mõistnud mind õieti. Ma pidasin siin peaaesjalikult . . . waimlist külge filmas . . .

Räitlejanna: Mis kurat mul siin waimuga tegemist!

Krahw: Usu mind, et waim ja hing . . . noh, sellega . . . lähedas ühenduses on. Ma ei ole sugugi sellega ühesnõus, nagu wõiks hinge . . . noh . . . jellest — lahutada.

Räitlejanna: Ah jäta mind oma mõtetarvisega rahule. Kui mul seda tarwis läheb, küll ma seda siis raamatutest leian.

Krahw: Raamatu järele ei wõi inimene midagi mõistlikku ära õppida.

Räitlejanna: See on tõsi. Sellepärast, pead sa mind täna õhtul ootama. Aga mis hin-

geſſe puutub — küll me ſeal juba kofku-
lepime wana wõrufael!

Krahw: Nõnda ſiiſ, kui ja lubad, ma wotan
ſind tõllaga . . .

Näitlejanna: Siin, minu korteris pead ja
wõtama.

Krahw: . . . Pärast näitemängu.

Näitlejanna: Noh, muidugi.

Krahw: (paneb mõega wõõle).

Näitlejanna: Mis ja ſeal teed?

Krahw: Ma arwan — aeg on juba minna.
Ametliku wõeruskäigu kohta, õigust ütelda,
oli ſee wähe piſſ aeg.

Näitlejanna: Aga täna õhtul . . . Siis, loo-
dan ma, ei ſaa ſee mitte ametlik wõerus-
käik olema?

Krahw: Sa arwad?

Näitlejanna: Selle ceſt laſe juba mind mu-
retſeda. Noh, ja nüüd ſuudle mind weel
ford, mu wäikene mõttetark. Waat' kuſ
ſüdamete ſööja on . . . kelm . . . (ſuudleb
teda firglijelt mitu forda järgemööda ja liſkab
teda jõuga enefeſt ära). Krahw, ſee oli mulle
juureks auuks!

Krahw: Suudlen Teie kätt, mademoiselle.
(uſſe juures.) Nägemiseni!

Näitlejanna: Adieu, Steinamanger! . . .

Krahw ja awalik naesterahwas.

Kell kuus hommikul. Dige waesjelt jisjeseatud tuba ühe afnaga; mustad kollased kardinad on alla lastud. Kummuti peal on mõned näopildid; seal on ka odaw, filmatorkawalt, tore naesterahwa kübar. Peggli ümber on odawad jaapani tuulelehwitajad. Laual, mis punaka linaga on kaetud, seisab lamp, mis halba petroleumi lõhna wälja laotab; seal on weel kollane lambi firm ja pooleni tühjaks joodud õllekruus klaasiga. Woodi ees pörandal on naesterahwa riided hunnikus maas, mis nähtawasti juure rutuga sinna on jäätud. Woodis magab awalik naesterahwas; ta hingab rahulikult. Sohwa peal magab krahw täiesti riides. Müts wedeleb peaotjas pörandal maas.

K r a h w: (hõõrub sirutades filmi, tõuseb ruttu üles, jääb sohwa peale istuma ja waatab imestusega ümber). Kus ma siis dige olen... Ah... ja... Tähendab, ma tulin siis ikka ühes jelle naesterahwaga siia... (tõuseb ruttu üles, näeb woodit). Ma... siin ta magabgi... Hm... mis weel inimesega minu wanaduses juhtuda wõib! Ma ei suuda arusaada — kuidas ma siia sain? Ei... ma mäletan... nagu oleks ma siin juba kord käinud... wõi tuletab see tuba mulle mõnda teist meelde... auusõna... jah... nagu oleksin ma seda kõik alles eila näinud... (waatab kella.) Mis! eila

mõni tund tagasi — aga ma aimasin, et minuga midagi juhtub... ma tundsin seda... Aga mis siis dieti juhtunud on? ... Ei midagi... wõi on ehk siiski midagi iseäralikku juhtunud? ... Nuusõna... juba... jah, juba kümme aastat on möödas, kus minuga midagi juhtus, mida ma enam ei mäletanud... Noh, lühidalt üteldes... ma olin eila joobnud. Kui ma ainult teaksin mis ajast saadik..., Mäletan ainult, kuidas ma Luluga siia majasse tulim ja... — ei, ei... Saheri luurest läksime meie weel kuhugile... ja siis... No — jah, täiesti õige, meie sõitsime tõllas Luluga siia... Aga mis tarwis ma oma pead siin murrar. Kas see ükskõik ei ole. Tarwis siit plehku panna. (tõuseb.) D! (waatab magajat.) Küll magab see aga raskesti. Ehk ma küll midagi sellesarnast ei mäleta, aga ma jätan talle siiski siia laua peale raha... ja Sumalaga!... (seisab woodi ees ja waatab magajat.) Kui ma mitte ei teaks, kes ta õige on!... (waatab hoolega). Ma olen palju naesterahwaid tunnud, aga üksigi nendest ei ole magades nõnda süüta wäljanäinud. Nuusõna... Lulu ütles jälle, et ma mõttetark olen... aga uni teeb kõiki ühesuguseks; niisama ka tema wanem wend surm. Hm... ma tahaksin ainult teada... Ei, seda mäletaksin ma igatahes...

Ei, ei, ma langejin kobe johwa peale pifali . . . ja muud midagi . . . Täiesti arusaamata fuida naeſterahwad wahest kôit ühtemoodi wõiwad olla, nii et neid raſke on äratunda . . . Noh, on juba aeg minna. (tahab minna.) Õm — ja . . . (wõtab taſkust rahakoti ja tahab ſealt raha wõtta.)

Uwalik naeſter.: (ärfades). Noh. . . keſ ſeal juba nii wara on? (tunneb teda ära.) A . . . Dere, jõber!

Krahw: Dere hommikust! Noh, kaſ hãſti magafite?

Uwalik naeſter.: (ſirutades.) Tule ſiia, juudle mind!

Krahw: fumardab tema üle, forraga tõmbab ennaſt tagaſi). Ma tahtſin praeguf waſt äraminna.

Uwalik naeſter.: Äraminna?

Krahw: Jah, on juba aeg.

Uwalik naeſter.: Sa tahad ſiis äraminna?

Krahw: (pool ſegajelt). Jah. . .

Uwalik naeſter: Noh, Jumalaga ſiis; tule mõni teineford.

Krahw: Jah, — kõige paremat! Kaſ ſa ei taha mulle kãppa anda?

Uwalik naeſter: (ulatab talle teki alt oma kãe).

Krahw: (wõtab tema kãe, juudleb ſeda maſinliſult, mãrkab iſe ſeda ja naeratab). Otfegu printſeſſil; kui ma ainult. . .

Uwalik naeſter: Miſ ſa mulle niimoodi otfawaatad?

Krahw: —niisuguse pea näen, nagu praegus...

Arfades näib igaüks süüta olema; auusõna, wõiks Jumal teab mis kõik mõelda, kui siin mitte kole petroleumi hais ei oleks...

Awalik naester.: Jah, selle lambiga on alatine tüli.

Krahw: Kui wana ja õieti oled?

Awalik naester.: Kui wana ma sinu arwates olen?

Krahw: Rakskümmend neli.

Awalik naester.: Mis weel!

Krahw: Oled ja wanem?

Awalik naester.: Üheksateistkümmend.

Krahw: Kui kaua ja juba...

Awalik naester.: Üks aasta.

Krahw: Oled wara peale hakkanud.

Awalik naester.: Parem liiga wara, kui liiga hilja.

Krahw: (istub woodi peale.) Noh, ütle, oled ja õnnelik?

Awalik naester.: Mis?

Krahw: Ma tahtsin küsida — on sul hea elada?

Awalik naester.: Küüd on hea.

Krahw: So... Noh, aga kas sulle kunagi mõttesse pole tulnud, et sa ka teisiti elada oleks wõinud.

Awalik naester.: Kuidas teisiti?

Krahw: Noh... Sa oled ju ilus tütarlaps. Sul wõiks, näituseks, armukene olla.

Uwalik naester.: Mõtled sa, et mull teda ei ole?

Krahw: Jah — jeda ma tean, — aga ma mõtlen nimelt — üks ainus, kes sulle ülespidamist muretseks, nõnda et jull tarwis poleks iga wastutulijaga minna.

Uwalik naester.: Ma ei lähe ka nüüd iga ühe wastutulijaga. Seda pole mul' tänu Jumalale sugugi tarwis: ma walin ise wälja:

Krahw: (waatab toas ümber.)

Uwalik naester.: (näeb jeda.) Kuu aja pärast sõidame teise korterisse.

Krahw: Meie? Kes meie?

Uwalik naester.: Noh, perenaine ja tüdrukud kes siin elawad.

Krahw: Siin elawad siis weel teised sinu sugused? . . .

Uwalik naester.: Jah, kuuled, kõrwal toas. See on Milly, kes ka ka Cafée's oli.

Krahw: Seal noriseb keegi.

Uwalik naester.: Jah, see on Milly. Ta noriskab nüüd terwe päewa, kuni kella kümneni õhtu. Siis tõuseb ta üles ja läheb Cafée'sse.

Krahw: See on hirmus elu.

Uwalik naester.: Muidugi. Perenaene tülitseb ka alati. Aga waat' mina — juba poolest päewast saadik olen ma uulitsal.

Krahw: Mis sa siis terwe päewa uulitsal teed?

Uwalik naester.: Mis minul seal siis teha on? Lähen... tööle.

Krahw: Ah ja... muidugi... (tõuseb, wõtab rahakotist paberi raha ja paneb selle laua peale.)
Adieu.

Uwalik naester. Sa lähed juba... Sumalaga. Tule pea tagasi! (keerab teise külje.)

Krahw: (ühe koha peal seisdes.) Kuule sina, ütlesin sul juba täiesti ükskõik? Jah?...

Uwalik naester.: Mis nimelt?

Krahw: Ma tahtsin ütelda... ükskõik...

Uwalik naester.: (haigutab.) Magada tahaks.

Krahw: Sul on juba ükskõik, kas noor wõi wana?

Uwalik naester.: Mis? Kes?

Krahw: Noh... tead... (korruga tuleb tale midagi meelde.) Muusõna, nüüd ma tean, keda ja mulle meelde tulevad; see on...

Uwalik naester.: Olen ma kellegiga ühte nägu?

Krahw: Uskumata! Ma palun, waifi üheks filmapilguks... (waatab talle otja.) Tõde poolest, täiesti jeejama nägu, need samad näojooned (juudleb korruga tema filmi.)

Uwalik naester.: Noh...

Krahw: Jumala eest. Rahju, et sa midagi muud ei ole, kui... Sina wõiksid oma õnne leida!

Uwalik naester.: Sa oled just kui Franz.

Krahw: Kes see Franz on?

Uwalik naester.: Kelner meie Cafée'st.

Krahw: Mis poolest ma siis nii tema moodu olen?

Uwalik naester.: Ka tema ütleb alati, et ma oma õnne leida wõiksin ja et ma teemale naeseks peaks tulema.

Krahw: Miks ja siis ei lähe?

Uwalik naester.: Tänan alandlikult . . . Ei, ma ei lähe milgi tingimisel mehele. Üksford pärast — wõib olla.

Krahw: Silmad . . . päris tema jälg . . . Lulu ütleb wiist jälle, et ma rumal olen, aga siisgi — ma suudlen weel kord sinu filmi . . . jo . . . ja nüüd nägemiseni. Ma lähen.

Uwalik naester.: Jumalaga . . .

Krahw: (ukse juures.) Noh . . . ütle . . . kas see sinu eest imelik ei ole?

Uwalik naester.: Mis nimelt?

Krahw: Et ma sinult midagi ei taha?

Uwalik naester.: Dn meesterahwaid, kes hommikutel ei taha.

Krahw: Hm — ja . . . (enejes.) on ka rumalus mõelda, et tema selle üle imestada wõiks . . . Nõnda siis Jumalaga . . . (ukse juures.) Siiski kahju . . . Ma tean ju, et niisugustel naesterahwastel peaaegu raha on . . . Hea, et ta vähemast õiglase ja awalik on . . . See on rõdemustaw nähtus. (waljusti.) Tead, ma tulen pea jälle sinu juurde tagasi . . .

Uwalik naester.: (finniste filmadega.) Hea küll.

Krahw: Millal ma sind kodust wõin leida?

Uwalik naester. Enne lõunat olen ma alati kodus. Küsi aga Leofadie järele.

Krahw: Leofadie . . . Hea küll. Roh, kõige paremat. (ukse juures.) Pea lõhub mul weinist koledesti. See on juba igast wõistlustest kõrgemal . . . niisuguse juures olla . . . ja sellega lõpetada et tema filmi suudelda, sest et need mulle kedagi meelde tuletavad . . . Seda ei tee mulle paljud järele . . . (naesterahwa poole.) Kuule, Leofadie, tuleb seda tihti ette, et sinu juurest jell kombel äraminnakse?

Uwalik naester.: Kuida?

Krahw: Ragu mina praegus.

Uwalik naester.: Hommikul?

Krahw: Ei mitte . . . Ilma et ta sinult midagi oleks tahtnud?

Uwalik naester.: Ei, seda pole weel kordagi ettetulnud.

Krahw: Kuida ja seda omale seletad? Wõi mõtled ja, et sina mulle ei meeldi?

Uwalik naester.: Miks ei peaks ma siis mitte meeldima? Dõsel meeldisin ma ju sulle.

Krahw: Sa meeldid ka nüüd weel mulle.

Uwalik naester.: Aga dõsel meeldisin ma sulle palju rohkem?

Krahw: Miks ja seda armad?

Uwalik naester.: Kui rumalasti ja küsida
wõid! . . .

Krahw: Dõjel . . . kas ma siis kohe sohwa
peale ei langemud?

Uwalik naester.: Ja muidugi . . . ühes mi-
nuga.

Krahw: Ühes sinuga?

Uwalik naester.: Kas ja siis tõesti enam
ei mäleta?

Krahw: Tähendab mina . . . meie . . .

Uwalik naester.: Uga pärast seda jäid ja
kohe kui furnu magama.

Krahw: Pärast seda . . . Siis ikka! . . .

Uwalik naester.: Jah, mu armas! ja olid
wist õige purjus, kui ja midagi enam ei
mäleta.

Krahw: Hm . . . ja . . . Ja siiski . . . oled ja
ühe naesterahwaga . . . — kas ja mäletad
weel oma ema? . . . (kuulatab.) Mis seal
on?

Krahw: (kuulatab edasi).

Uwalik naester.: See on teenija tüdruk,
ta on juba ülestõusnud. Anna talle mõni
kopik, kui ja ära lähed. Wärawad on juba
lahti, nõnda et kojamehele enam tarwis
pole anda.

Krahw: Hea küll. Sumalaga . . . (astub kori-
dori.) Kui ilus oleks see olnud, kui ma
ainult tema filmi oleksin juudelnud . . .

Minu saatus . . . (teenija tüdruk teeb talle
ukse lahti.) A — jah sulle . . . Head ööd. —
Teenija tüdruk: Head hommikut!
Krahv: Ja, muidugi . . . head hommikut . . .
head päeva!

L ö p p.

Выдано
из Запасных
фондов БАН
СССР